

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1978

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΧΥ
198

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 845

Β' Πρόγραμμα 'Επιλογής

Κατεύθυνσεις

Παρά του όρου λόγιον και αναλυτικόν προγράμματιος τής Β' τάξεως 'Ημερησίον και 'Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσεως και του Προτύπου Κλασσικού Λυκείου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

'Εχοντας υπόψη :

1. Τis διατάξεις του άρθρου 31 παρ. 4 του Ν. 309/1976 υπαρί όργανώσεως και διοικήσεως τής Γενικής 'Εκπαιδεύσεως.

2. Τis 6, 21, 22, 97, 100/1978 πράξεις του Κέντρου 'Εκπαιδευτικόν Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ).

3. Την 842/1978 πράξη του Συμβουλίου τής 'Επικρατίας, με πρόταξη του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΔΕΥΤΕΡΑ (Β') ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

'Αρθρο 1.

Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στη Β' τάξη του 'Ημερησίον Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσεως ορίζονται ως εξής :

Μαθήματα :

Α' Πρόγραμμα κινών :

	Ώρες
Θρησκευτικά	2
Νέα 'Ελληνική Γλώσσα και Γραμματική	4
Αρχαία 'Ελληνική Γλώσσα και Γραμματική	5
'Ιστορία	2
'Υψολογία	2
Μαθηματικά	4
Φυσικά (Φυσική-Χημεία)	3
Ξένη Γλώσσα	2
Φυσική Αγωγή	3
Οικονομική Γεωγραφία	1
'Υγιεινή-Αυτοπροστασία	1
Σύνολο	29

'Αρχαία 'Ελληνική Γλώσσα και Γραμματική
'Ιστορία
Λατινικά
Μαθηματικά
Φυσικά (Φυσική-Χημεία)

α' β'
2' --
2
3
3

Σύνολο
Γενικά Σύνολο

6 6
35 35

'Αρθρο 2.

Το αναλυτικόν πρόγραμμα τής διδασκαλίας της στη Β' τάξη ημερησίον Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσεως έχει κινή μαθήματα ως εξής :

1. Θρησκευτικά, ώρες 2.
Χριστιανισμός και Κόσμος.

Α' Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

1. Το φαινόμενο τής Θρησκείας :

'Εννοια και θεωρίες γιά τήν έτυμολογία τής λέξεως Θρησκεία.

Τα αίτια και ή αναγκαιότητα τής Θρησκείας.
Οι έννοιες αθανάτητηση, απέρβιαση, αιωνιότητα και αβελόληση στη Θρησκεία.

2. 'Ινδουισμός

Κόσμοι σταθμολογία εξέλιξεως και μορφές του 'Ινδουισμού.
'Η εξέλιξη του 'Ινδουισμού σήμερα.
'Η γούρλια και ή επίδραση του 'Ινδουισμού. Κριτική θεώρηση των άρχων του.
'Η αξιολόγηση του 'Ινδουισμού.

3. Βουδδισμός :

Κόσμοι σταθμολογία εξέλιξεως και μορφές του Βουδδισμού.
Κριτική θεώρηση των άρχων του Βουδδισμού.
'Εξέλιξη και επίδραση του Βουδδισμού.
'Η αξιολόγηση του Βουδδισμού.

4. Άλλα Λατινικά Θρησκευτικά :

'Η Θρησκεία των λαών τής Κίνας.
Ζωροαστρικός : ιστορία, εξέλιξη, εξέλιξη, σημερινή κατάσταση.
Κριτική θεώρηση των άρχων του.
Σιντοϊσμός : ιστορία, εξέλιξη, εξέλιξη, σημερινή κατάσταση, κριτική θεώρηση των άρχων του.

5. Θρησκευματα Ἀραβῶν Μασσηταϊκῶν Λαῶν :
 Ἡ λατρεία τοῦ Μίθρα, τῆς Κυβέλης, τῆς Ἀστάρτης καὶ τῆς Ἴσιδος.
 Ἡ πολυμορφία τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς λατρείας στὴν ἀρχαία Ἑλληνική θρησκεία.
 Θρησκεία καὶ κράτος στὸς Ρωμαίους. Ἡ λατρεία τοῦ αὐτοκράτορα.

6. Ἰσλαμισμός :
 Ἐμφάνιση καὶ ἐξάπλωση τοῦ Ἰσλαμισμοῦ.
 Σχέσεις Ἰσλαμισμοῦ μετὰ τὸν Ἰουδαϊσμὸν καὶ τὸ Χριστιανισμὸν.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰσλαμισμοῦ.
 Ἡ ἐπίδρασις τοῦ Ἰσλαμισμοῦ σήμερα.
 7. Ἀραβικὰ Θρησκευματα :
 Ἀπὸ τὸν Ἀνιμισμὸν καὶ τὴν Πυρολατρείαν εἰς σύγχρονες μορφὰς θρησκείας στὴν Ἀφρική.

Ἡ θρησκευτικὴ ἰδιιομορφία καὶ ποικιλία στὴν Ἀφρική.
 Συνάντησις τῆς θρησκουμένης Ἀφρικής μετὰ τὸ Χριστιανισμὸν.

8. Χιλιαισμός - Σιωνισμός :
 Ἱστορικὴ ἀνάδρομή στὴν ἐμφάνισιν καὶ ἐξάπλωσιν τους.
 Κριτικὴ θεώρησις τῶν ἀρχῶν τους.
 Ἐπιδράσεις τους ἐπὶ τὸ ἑλληνικὸν γῆλον.

9. Μασονισμός :
 Ἐνῶς ὁ Μασονισμὸς θρησκεία ἢ ὄχι; Αἰτιολόγησις ἀποφάσεις.

Τὸ μεταφυσικὸν καὶ λατρευτικὸν στοιχεῖον τοῦ Μασονισμοῦ.
 Ἡ ἰδιουτυπία τῆς ἀποκρυσφωσῆς καὶ οἱ παρεξηγήσεις τοῦ Μασονισμοῦ.

Κριτικὴ θεώρησις τῶν ἀρχῶν τοῦ Μασονισμοῦ.

10. Σύγχρονα Παράθρησκευτικὰ Φαινόμενα :
 Συγχρηστιανικαὶ τάσεις ἐν γῆρῳ τῆς θρησκείας σήμερα.
 Νεοπαγκρισμὸς καὶ νοσηρὰς ἐκδηλώσεις θρησκουτικότη-
 τας.

Πνευματισμός, μαγεία, γύγνακ κ.τ.λ.

11. Ἰουδαϊσμός :
 Ὁ ἱστορικὸς χαρακτήρας τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ.
 Βασικὰ σημεῖα διδύχου τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ.
 Σχέσεις Ἰουδαϊσμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ.
 Ἡ τυπολατρεία στὴν Ἰουδαϊσμὸν καὶ ἡ ἀκινή κτίσις» στὸ Χριστιανισμὸν.

12. Θρησκουτικὴ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ :
 Ἡ θρησκουτικὴ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀνακλήρησις τῆς.
 Ἡ ἀποκάλυψις ὡς εἰσοδος τοῦ ἀκινήου στὴν ἀνθρώπινον διαλογισμὸν.

Ἡ φιλανθρωπία τῆς ἀποκαλύψεως καὶ ὁ βλαβερῶν χαρακτηρισμὸς τῆς.
 Φυσικὴ καὶ ὑπερφυσικὴ ἀποκάλυψις.

13. Σχέσεις Χριστιανισμοῦ καὶ ἄλλων θρησκουτικῶν :
 Κοινὰ σημεῖα.
 Ὀμοειδικαὶ διαφοραί.
 Ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

14. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐν τῷ κόσμῳ σήμερα :
 Ἡ ἐξάπλωσις καὶ διασπορὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῷ κόσμῳ.
 Στατιστικὰ δεδομένα.
 Ὁ διάλογος τοῦ Χριστιανισμοῦ μετὰ τὰ ἄλλα θρησκουτικα.
 Ἡ ῥηθόδοξος ἱερακοστολή ἐν τῷ κόσμῳ σήμερα.

Β' Ἡ ΦΑΝΕΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

15. Ἡ ἀνακλήρησις καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ :
 Ἡ ἀνακλήρησις τοῦ Θεοῦ (πρῆξίς 17, 27) καὶ οἱ δυνατοὶ τῆς τῆς φυσικῆς Θεολογίας.

Ὁ ἐργασμὸς τοῦ Θεοῦ στὴν Ἱστορίαν. Ὁ ἐργασμὸς Θεοῦ τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Ἡ ἰστία ἀποκάλυψις ὡς γενεὴς καὶ ὡς μήνημα.
 Ὁ ἄνθρωπος ἀποδεικνύει καὶ συνιερῆς τῆς ἰστίας ἀποκαλύψεως.

16. Τὸ ἐρώτημα γὰρ τὸ Θεὸν :
 Ἡ ἀνακλήρησις τοῦ ἀπόλυτου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον.
 Οἱ ἄνθρωποι φαντάζονται καὶ πλάθουν τὸ Θεόν. Ὁ Θεὸς τὸν φιλσοφῶν.

Ἡ βιβλικὴ ἀντιλήψις γὰρ τὸ Θεόν. Ὁ προσωπικὸς Θεός.

17. Ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία γὰρ τὸ Θεόν :
 «Πιστεῖν εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, ἁγιοκράτορα».
 Τὸ ἀκατάληπτον τοῦ Θεοῦ.

Ἐπερβατικότητις καὶ ταυτοχρόνως ἐνδοκισμότητις τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀλήθεια γὰρ τὸ μυστήριον τῆς Ἀγ. Τριάδος καὶ ἡ σημασία τῆς.

18. Ἡ ἔρησις τοῦ Θεοῦ :
 Τὸ φαινόμενον τῆς ἀθείας (αἰτία, οὐσία).
 Μορφὰς τοῦ σύγγρονου ἀθεισμοῦ.
 Σχέσεις τῆς ἀθείας, ἐπιστήμης καὶ Διαφωτισμοῦ.

Κριτικὴ τῆς ἀθείας. Ἡ κτήρησις τῆς ἀλήθειας γὰρ τὸ Θεόν.

19. Ὁ αὐτόνομος ἄνθρωπος καὶ ἡ κρήσις τοῦ Πολιτισμοῦ μας :

Ἡ κρήσις τῆς Μεταφυσικῆς καὶ ἡ ἐκκοσμίκευσις τῆς θρησκείας.

Ὁ ἄνθρωπος ἐξορίζει τὸ Θεόν ἐν τῷ οὐρανῷ. Ἡ καινοφανῆς θεωρία γὰρ τὸ «θάνατον τοῦ Θεοῦ».

Ὁ αὐτόνομος ἀνθρωπισμὸς καὶ ἡ τραγωδία τοῦ ἔθους οὐμικισμοῦ.

20. Ἡ Χριστιανικὴ πίστις :

Οἱ δυνατοὶ τῆς πίστεως στὴν ἐποχὴν μας.
 Ἡ Χριστιανικὴ πίστις. Τὸ νόημα τοῦ ῥηθόδοξου δόγματος.

Πίστις καὶ γνώσις.
 Στοιχεῖα ἁπατα πρὸς τὴν χριστιανικὴν πίστιν : Δεισιδαιμονία, φανατισμὸς, ἰδεολογία.

21. Σχέσεις τῆς Χριστιανικῆς πίστεως μετὰ τὴν ἐπιστήμην.

Τὸ πρόβλημα τῶν σχέσεων χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἐπιστήμης.

Τὰ αἷτια τῶν παρεξηγήσεων.
 Γὰρ μὴ γόνιμη συνεργασία Χριστιανισμοῦ καὶ Ἐπιστήμης.

22. Χριστιανικὴ πίστις καὶ Πολιτισμὸς :

Δυνατὴ καὶ ἀφέλιμη ἡ συνυπόρηξις Χριστιανισμοῦ καὶ Πολιτισμοῦ.

Οἱ ἀδρότητες μορεῖ νὰ παρουσιαστοῦν καὶ ἀπὸ τῆς δύο πλευρῆς.

Γὰρ ἕνα χριστιανικὸν πολιτισμὸν.

23. Ὁ κόσμος :

Τὸ μεγαλεῖον τοῦ φυσικοῦ σύμπαντος.

Ὁ κόσμος ὡς δημιουργία.
 Οἱ θεωρίαι γὰρ τὴν αὐθυπαρξίαν καὶ αἰωνιότητι τῆς ὕλης.

Ἡ ἀξία τῆς ὕλης καὶ ἡ μεταμρφωσις τοῦ κόσμου.
 Ἡ ὄρησις τοῦ ἀνθρώπου μέσα ἐν τῷ κόσμῳ.

24. Ὁ ἄνθρωπος :

Ἡ καταγωγή καὶ ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου. Ψυχὴ καὶ σῶμα.
 Μεγαλεῖον καὶ ἀθλιότητις.

Ἄνδρας καὶ γυναίκα.
 Ἡ ἐνότητις τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

25. Ἡ εἰκόνη τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.
 Ὁ εἰκονισμὸς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Ἡ ἐνοία καὶ ἡ σημασία τοῦ ἀπερσοῦσμου.
 Προσορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου.

26. Τὸ παράλογον τοῦ κακοῦ :

Ἡ ἥλικις πτώσις τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ παράλογον, ἡ ἀγωνία, ὁ θάνατος.

Τὸ τραγικὸν στοιχεῖον τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως. Ἡ ἀνθρώπινος ἀβρῆσις, ὁ ἀπρωμῆτισμὸς, ὁ ἀγνοῦν ἀνθρώπος.

Ἡ ἀλλοτριωσις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ Θεόν καὶ τὸν ἐκόντον τοῦ. Ἡ ἥρωσπιήσις τοῦ μηδενισμοῦ.

Ἡ ζωτική ἀνάγκη καὶ ἡ νοσταλγία τοῦ ἀνθρώπου γὰρ ἄριστοι.

27. Τὸ πρόσωπο τοῦ Αὐτῶτου :
Οἱ μεσοκινεῖς προσώποις καὶ τὸ ἀπὸ ἔργου τοῦ γένου.
Ἡ ὄψις καὶ τὸ μυστήριον τῆς ἐναρκώσεως. Ὁ Ἄγιος ἀπὸς ἐγένετο.
Ὁ Θεοβίβριος Κύριος.

28. Ὁ Ἱστορικός Ἰησοῦς :
Τὸ ἐρώτημα πρόκληση. «Τὶνὰ μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐγὼν».

Ἦως εἶδαν τὸ Χριστὸ οἱ γενεῖς τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἀβίαι τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Χριστὸς ὁ νέος Ἀδάμ. Ὁ ἴδιος ὁ ἄβραμοπος.

29. Ἀξιοπιστία τῆς Βίβλου :
Ἡ ἀσφάλεια τῶν συγγραφέων τῆς Βίβλου.
Ὁ προσωπικὸς χαρακτῆρας τῶν συγγραφέων καὶ ἡ θεοπνευστία τῆς Ἁγίας Γραφῆς.
Ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη καὶ ἡ Βίβλος.

30. Οἱ πηγὲς γὰρ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ :
Ἡ μαρτυρία τῆς Καινῆς Διαθήκης.
Ἡ βεβαιότης τῆς Ἐκκλησίας στὴν ἱστορικότητα τοῦ Ἰησοῦ.
Ἡ πίστις στὸ Χριστὸ καὶ τὸ μέλλον τοῦ κόσμου.

31. Τὸ ἔργο τοῦ Αὐτῶτου :
Διδακταλὶα καὶ θαύματα : Ὁ Φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθεν.
Ἡ σταυρικὴ θύσια τοῦ Χριστοῦ.
Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀνάπλασις τοῦ κόσμου.
Ἡ ἐκπλήρωσις τῆς αἰθείας οἰκονομίας.

32. Τὸ Ἄπνευμα τῆς ἀλήθειας :
Ἡ ἀπνευσία τοῦ Παράκλητου ὡς τὴν Πεντηκοστή.
Τὸ πρόσωπο καὶ τὸ ἔργο τοῦ Παράκλητου.
Θεσμίαι καὶ Πνεῦμα, Χάρισμα καὶ ἀξιωμα, Ἱστορία καὶ Μεταμορφώσις.

33. Ἐκκλησία : Ἡ νέα κοινωνία :
Τὶ εἶναι ἡ Ἐκκλησία ;
Ἡ ἐκκλησία ὡς μυστήριον. Τὸ φερόν καὶ τὸ φερόμενον στὴν Ἐκκλησία.
Ἡ ὄψις Χάρη μέσα στὴν Ἐκκλησία.
Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας μέσα στὴν Ἱστορία. Ἡ κωνικὴ κτίσις.

34. Παράδοσις καὶ ἀνανέωσις στὴν Ἐκκλησία :
Ἐμμονὴ στὴν παράδοσις καὶ δημιουργικὴ ἀνανέωσις.
Παραεξηγήσεις καὶ ὑπερβολαί.
Θεολογικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ πλίσια γὰρ παράδοσις καὶ ἀνανέωσις.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ ἀνανέωσις στὴν Ἐκκλησία σήμερα.
35. Ἡ Ἐπίδα τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἐργάζομενος :
Ἡ προσωποποίησις τοῦ κόσμου : Ἄπαρξαι τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.

Τὸ τέλος καὶ ἡ τελείωσις. Τὶ μπορῶ νὰ ἐπιβῶ ;
Ἀνδροφῆς ἐπιβῶ καὶ ὀνειπίσις.
Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ, Κρίσις καὶ ἐπιβῶ τοῦ κόσμου.

Γ' ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΔΑΘΗΕΙΑΣ

36. Ὁ Διδακτοῦς :
Κείμενο : Ἐξάδου 20,1-18.
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γνώμης Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.
ὑποδείξεις γὰρ πρακτικὰς ἐφαρμογὰς.

37. Τὸ πρόσωπο νὰ εἶναι ἄβραμοπος :
Κείμενο : Γαλαθῶν Ὀκτώσις ἀπὸρ κατασκευαίς τοῦ ἀβραμοποπο.
(ἐπιβῶ).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά.
Ἡ κατασκευαίς τοῦ ἀνθρώπου στὴν ἐπιβῶ μας.
Ἡ ἐπιβῶ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸρ καὶ τῆς κωνικῆς καὶ τοῦ ἐπιβῶ τοῦ.

38. Τὰ Μεγαλῶτα τοῦ Θεοῦ :
Κείμενο : Ψαλμὸς 103.
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γνώμης Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

39. Γὰρ τοὺς ἄβραμοπος Ἰησοῦς στοὺς Προφήτας.
Κείμενο : Σοφία Σαυῶν 32,1-6 καὶ 44,1-15.
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γνώμης τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Λατρῆας.

ὑποδείξεις γὰρ πρακτικὰς ἐφαρμογὰς.
40. Ἡ γὰρ τοῦ λαοῦ :
Κείμενο : Ἠσαῖου κεφάλαια 34-35 (ἀποσπάσματα).
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γνώμης Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

41. Ὁ Τρόπος καὶ τὸ Περιεχόμενον τῆς προσοχῆς :
Κείμενο : Ματθαῖου 6,6-15.
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γνώμης Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Λατρῆας.

ὑποδείξεις γὰρ πρακτικὰς ἐφαρμογὰς.
42. Ἡ ἀρχαιολογικὴ προσοχὴ τοῦ Ἰησοῦ :
Κείμενο : Ἰωάννου, κεφ. 17.
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γνώμης Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Λατρῆας.

43. Ἡ ζωὴ τῶν πρώτων Χριστιανῶν :
Κείμενο : Πρῶτον 2,37-47 καὶ 4,32-46.
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γνώμης Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.
Διδακταλὶα γὰρ τὴν σημερινὴν πραγματικότητα.

44. Ὁ Ἰησοῦς τῆς ἀγάπης :
Κείμενο : Α' Κορινθ. 13,1-13.
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γνώμης Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.
ὑποδείξεις γὰρ πρακτικὰς ἐφαρμογὰς.

45. Ἡ Ἐδῶν καὶ εἶσι Χριστιανῶν :
Κείμενο : Ἰακώβου 1,2-27 καὶ 2,14-26.
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς λατρευτικὴν πρῆξιν τῆς Ἐκκλησίας.
ὑποδείξεις γὰρ πρακτικὰς ἐφαρμογὰς.

46. Ἐβραμοποσὴν στὸ διδασκαλῶν :
Κείμενο : Γαλαθῶν Νουκίσις, Παρηγορητικὴ πρ. 3-4. ΒΕΠ 17, 277-280 (ἀποσπάσματα).
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, ἱστορικά.
ὑποδείξεις γὰρ πρακτικὰς ἐφαρμογὰς.

47. Ἡ ἐξοχῶτα τοῦ Χριστιανοποῦ :
Κείμενο : Ἐπιστολὴ πρὸς Διόγνητον, κεφ. 5-9 (ἀποσπάσματα).
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, ἱστορικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γνώμης Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

48. Σχῆσις ἀπὸρ τῆς ἐβραμοποσῆς :
Κείμενο : Ἰακώβου Πρωτοκίσις, Ἐπιστολὴ 5, 186. (Ἄγιος πρὸς Ἑβραῶν) ΜΓ 78, 1437-1444 (ἀποσπάσματα).
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γνώμης Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

49. Θεομορφῶσις : Ἡ εἶσι καὶ Ἐβραῶν :
Κείμενο : Μ. Βασίλειος, Ἐν ἡμῶν καὶ αἰμῶν πρ. 7-9 (ἐπιβῶ), ΕΠΕ 7, 150-161.
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά.
ὑποδείξεις γὰρ πρακτικὰς ἐφαρμογὰς.

50. Πίστις καὶ ἔργα :
Κείμενο Διδοκῶν Φωτικῆς, Κεφάλαια γλωσσικά 100 πρὸς πνευματικὴν τελειότητος κεφ. 20-21, SHC 5 ΒΙΣ, ΜΓ 65.
Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά.
ὑποδείξεις γὰρ πρακτικὰς ἐφαρμογὰς.

51. Ἡ ἐπιλογή ἀγωνίζεται γὰρ τὸ 194 :
Κείμενο Χρυσόστομου, εἰς τοὺς ἀνδριάντας ἑλλάδι 21
(ἀποσπάσματα).
Σχόλια : Γραμματιολογικά, πραγματικά, θεολογικά, ιστο-
ρικά.

Ἀναγωγή εἰς σημερινήν ἐποχή.

52. Ὕμνος τοῦ Χριστοῦ :
Κείμενο : Κλήμεντος Ἀλεξ. Παιδαγωγός 3, 12 ΒΕΠ
7, 233.

Μετάφραση τοῦ Ὕμνου.

Σχόλια : πραγματικά, θεολογικά, ιστορικά.

II. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ

Ὅρες 4.

Α' Γλωσσική διδασκαλία :

Εἰδικιακά, κατὰ τὴν διδ/λίαν τῶν κειμένων, θὰ γίνεται συμπλήρωση τῆς γλωσσικῆς κατεργασίας τῶν μαθητῶν (μὲ γλωσσικὰς ἀσκήσεις.) Ἐπιμονή, ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς προηγούμενης τάξεως, ἰδίως ἐπὶ ἀκόλουθα κεφάλαια : α) Οἱ ἔξενικες ἐπιδράσεις ἐξαιτίας τῆς ἐπικουρίας μας μετὰ τοὺς ἄλλους λαοὺς καὶ ἡ ἀφομοίωση τῶν ἔξενικ λέξεων. β) Ἡ ἐπιστημονικὴ ὁρολογία. γ) Ὁ πλουτισμὸς τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας ἀπὸ τῆν ἀρχαία καὶ τῆς μεταγενεστέρης ἑλληνικῆς.

Ἐξαγωγή τῶν μαθητῶν εἰς τὴν δομὴν καὶ τὸ ὄψος τοῦ νεοελληνικοῦ λόγου. Ἐπισήμανση χαρακτηριστικῶν χωρίων γὰρ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τοὺς σύνθεσιν καὶ τὴν ἐκφραστικὴν τοὺς πληρότητα. Συστηματικώτερον ἀνάλυση τοῦ ὄψους. Εἶδη τοῦ ὄψους (ὄψος πλαδαρό, ἄσπυρον, ἐπιπρυμμένο, ἀνόηρον, ἀπὸ κ.τ.λ.).

Διάκριση ἐπιπέδων λεξιλογίου : λεξιλόγιον καθημερινῆς ὁμιλίας, λεξιλόγιον λογοτεχνικῆς (πεζογραφίας, ποιήσεως), λεξιλόγιον ἐπιστημονικοῦ λόγου κ.τ.λ.

Β' Διδασκαλία κειμένων :

Ἀνάγωση καὶ ἐρμηνεία ἀντιπροσωπευτικῶν ἔργων τῆς νεοελληνικῆς Γραμματικῆς, πεζῶν καὶ ποιητικῶν, μὲ ἰδιαιτέραν παιδαγωγικὴν καὶ λογοτεχνικὴν ἀξίαν. Τὰ κείμενα αὐτὰ θὰ λαμβάνονται ἀπὸ ἐγκεκριμένην συλλογὴν Νεοελληνικῶν Ἀναγνώσεων καὶ ἀπὸ ἀποτρίτες ἐγκεκριμένες ἐκδόσεις καὶ θὰ ἀναγρῶνται ἐπὶ ὅλας τῆς περιόδου τῆς νεοελληνικῆς γραμματικῆς καὶ ἐπὶ ὅλα τὰ εἶδη τοῦ λόγου. Στὴν τάξιν αὐτὴν ἀρχίσει ἡ διδασκαλία θεατρικῶν κειμένων. Ἀπὸ τῆν παιδιώτερη νεοελληνικῆν γραμματικὴν θὰ ἐπιλεγῶντο ἐλεγκτικὰ ἀποσπάσματα ἔργων ἀπὸ τῆν ἀίωση τῆς Κων/πόλεως, ὡς τῆν Ἐπιφανίστατον, καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τῆν Κομητικὴν λογοτεχνίαν. Ἐπιτελεστέον θὰ εἶναι ἡ ἐπιλογή ἔργων, ἐρμηνείαν καὶ πεζῶν, ἀπὸ τῆ γενικὴν τοῦ Παλαιῶ καὶ μετὰ.

Ἐπίσης θὰ ἐπιλεγῶντο ἐλεγκτικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τῶν δημοδοτέρων λόγων τῆς τελευταίας βυζαντινῆς περιόδου.

Μελέτη τῶν ἐκτελεστέων κειμένων στὸ σπίτι ἀπὸ τοὺς μαθητὰς σύμφωνα μετὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ καθηγητῆ καὶ ἐρμηνευτικὰς ἐπισημασίας τοὺς στὸ σχολεῖον, ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς προηγούμενης τάξεως. Βελτιώτερη ἐξέταση τοῦ ἰδεολογικοῦ περιεχομένου, τῶν ἰδιαιτέρων ἐκφραστικῶν μέσων, τῆς τεχνιοτροπίας καὶ τοῦ ὄψους τοῦ κάθε διδασκαμένου ἔργου. Χαρακτηρισμὸς τοῦ ἔργου καὶ ἀναγνώξιν του στὸ ἀντίστοιχον λογοτεχνικὸν εἶδος. Συνομιλιῶδες ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν σχετικά μετὰ τὸ ἔθετον ὡς ἰδιαιτέρον λογοτεχνικὸν εἶδος. Σύντομος καὶ σαφὴς πληροφορία γὰρ τοὺς συγγραφεῖς καὶ τὰ ἔργα τους, γὰρ τὸ εἶδη τῆς πεποιθῆσιν καὶ τῆς ποιήσεως, γὰρ τῆς ἰδιαιτέρας τεχνιοτροπίας τῶν σχολῶν ἐπὶ τῆς πεζογραφίας καὶ τῆν ποιήσιν (κλασσικαί, ρομαντικαί, ρεαλιστικαί, νεορομαντικαί, συμβολικαί κ.τ.λ.). Μετρητὴ ἀνάλυση τῶν ποιημάτων. Ἐπιβλέψεις τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ εὐρωπαϊκῆς λογοτεχνίας ἐπὶ νεοελληνικῆς πεζογραφίας καὶ ποιήσιν.

Ἀνάγωση καὶ ἐρμηνεία ἐλεγκτικῶν ἀποσπασμάτων κλασσικῶν ἔργων τῆς ξένης λογοτεχνίας. Μελέτη τῶν κειμένων ἀπὸ τοὺς μαθητὰς στὸ σπίτι καὶ ἐρμηνευτικὰς ἐπισημασίας τοὺς στὸ σχολεῖον, ὅπως γίνεται καὶ μετὰ τῆς ἑλληνικῆς κειμένων. Συνομιλιῶδες γραμματιολογικὴ ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν σχε-

τικῶν μετὰ τὰ ἔργα καὶ σύγκρισήν τοὺς πρὸς ἀντίστοιχα ἑλληνικὰ ἔργα ποὺ διδύχτηκαν.

Σύνθεση τῆς ἀπαιτήσεως τῶν μαθητῶν ἐπὶ τὴν κλιμακωτὴν ἀνάγωσιν καὶ ἀπαγωγίαν. Σύνθεση ἐπίσης τῆς ἀπαιτήσεως στὴν χρῆσιν ἰδικῶν Γραμματιολογίας καὶ ὁρολογίου. Καθεδρηγίση τῶν μαθητῶν, ὥστε νὰ αὐτενεργῶν μελετώντας λογοτεχνικὰ ἔργα στὸ σπίτι.

Γ' Γραμματιολογία-Μετρική :

Κατὰ τὴν διδ/λίαν τῶν κειμένων θὰ δίνονται τὰ ἀπαραίτητα γραμματιολογικὰ στοιχεῖα γὰρ τοὺς συγγραφεῖς, τὰ εἶδη τῆς ποιήσεως καὶ τῆς πεζογραφίας, τῆς τεχνιοτροπίας, τῆς Σχολῆς κ.τ.λ. Κατὰ τὸ δεύτερον τετράμηρον συστηματικὴ διδ/λία κατὰ τρόπον ἀποικτικὸν τῆς ἱστορίας τῆς Νεοελληνικῆς γραμματικῆς ὡς τῆς πρώτης δεκαετίας τοῦ 20οῦ αἰώνα, μὲ ἀναφορὰ ἐπὶ τὰ χαρακτηριστικὰ ἔργα τῆς κάθε περιόδου καὶ τοῦ κάθε λογοτεχνικοῦ εἶδους. Κατὰ τὴν διδ/λίαν ποιημάτων ἀνεκφαλισμὸς καὶ ἐμπέδωσις τῶν διδύχτων στοιχείων μετρικῆς καὶ συμπλήρωσις τοὺς (ὠδή, μπαλάντα, ἀρφαῖροι, ἀκροστιχίδες).

Δ' Ἐκδόσεις :

Στὴν τάξιν αὐτὴν οἱ ἐκδόσεις περιορίζονται ἐπὶ γραπτῆς. Γραφὴ μίαν ἐκδόσιν κάθε δεκατηνήμερον στὸ σχολεῖον. Ἡ διάρκεια τῆς γραφῆς θὰ εἶναι 1 1/2 ὥς 2 ὥρες. Πρέπει νὰ γραφῶν 10 τουλάχιστον ἐκδόσεις κατὰ τὸ διδύχτικὸν ἔτος.

Θέματα ἐκδόσεων : ἀνάλογα πρὸς τὰ θέματα τῆς προηγούμενης τάξεως, ποὺ ἀπαγορεύονται καὶ προβάλλονται τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου, μὲ διεύρυνση τοῦ κύκλου τοὺς ὡς ἑξῆς :

Περιγραφή μνηστικῶν καὶ μεγάλων τεχνικῶν ἔργων μὲ προσωπικὰς ἀπέψεις καὶ κρίσεις. Χαρακτηρισμὸς καὶ συγκρίσεις ἱστορικῶν προσωπικοτήτων.

Συγκρίσεις καὶ χαρακτηρισμοὶ ἱστορικῶν γεγονότων καὶ καταστάσεων, ἐποχῶν, θεοῶν, ἔργων τέχνης.

Μικρὰς πραγματικῆς καὶ μελέτης ἐπὶ θέματα ποιητικῶν περιεχομένων.

Ἀναπτύξη ἐνοίων, γλωσσικῶν, ἀποφωμιμάτων. Ἀνάπτυξη παροιμιῶν καὶ παροιμιῶν φράσεων. Ἀνάπτυξη χωρίων πεζῶν κειμένων καὶ στίχων ἢ στροφῶν ποιημάτων.

Γενικὰ τὰ θέματα τῶν ἐκδόσεων τῆς τάξεως αὐτῆς πρέπει νὰ ἔργων ὡσιωτικῶν περιεχομένων, ὥστε μετὰ αὐτὰ νὰ κινεῖται ἡ σκέψιν τῶν μαθητῶν καὶ νὰ ἀνοικτοῖν αὐτοὶ ἐπὶ λογικῆ ἀνάπτυξιν καὶ ἐκείσιν διανοημάτων.

Ἡ διδύχσις τῶν ἐκδόσεων θὰ γίνεται μὲ προσοχὴ ἀπὸ τῶν καθηγητῶν τῶν σπιτί. Οἱ διδύχτων ἐκδόσεις θὰ σχολιάζονται ἐπὶ τῆς τάξεως κατὰ τὴν διάρκειαν μίαν διδύχτικῆς ὄρας. Κατὰ τὴν ἔρασις αὐτῆ θὰ ἐπισημαίνονται τὰ συνηθισμένα καὶ κινῶν σφάλματα (πραγματικὰ, λογικὰ, συντακτικὰ, ῥητορικὰ, στίξεως, κωμικὰ, διαρροιακὰ, συνθέσεως κ.τ.λ.) μὲ σκοπὸν τὴν ἀποφυγὴν τῆς ἐπανάληψός τοὺς, καὶ θὰ δίνονται ἰδηγίες γὰρ τὴν σύνθεσιν καὶ τὴν ἐκείσιν ἰδέσιν.

Καὶ ἐπὶ τῆς τάξεως αὐτῆ θὰ καταβάλλεται ἐπιμονὴ προσοχὴ γὰρ τὴν ἀποφυγὴν τῆς κωλολογίας καὶ τῆς ἀσκηθῆ τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῆ ἀνάπτυξιν καὶ ἐκείσιν τῶν διανοημάτων τοὺς, ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς προηγούμενης τάξεως.

III. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΚΑὶ ΓΛΩΣΣΑ

Α' Πρόγραμμα κειμένων, ὄρες 6.

1. Ἐρμηνεία κειμένων ἀπὸ τὸ πρωτότυπον.

α) Πλάτωνος Κρίτων, ὄρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1. Ἐξαγωγή : Ἔως καὶ διδ/λία τοῦ Σουκράτη, ἕως καὶ συγγραμμάτων τοῦ Πλάτωνος, 4 ῥητορικῶν διαλόγων, ὡς γραμματιολογικῶν εἶδους.

Π. θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ γλωσσικὴ γραμματιολογικὴ νοηματικὴ, λογικὴ καὶ ἀσθητικὴ ἐπισημασία τοῦ διαλέγου.

III) Με την *βιολογική* της *ερμηνευτική* εργασία, θα γίνει η *συνολική* θεωρητική του διαιλόγου, για να *αντιληφθούν* οι *μαθητές* το *περιεχόμενο*, την *επιχειρηματολογία*, τη *δομή* του έργου και τις *αρετές* του βιβλίου του Πλάτωνα.

β) Όμιλουν 'Ιλιάδα (Εκδόσεις), ώρες 2 από 21, Σεπτεμβρίου ως 31 'Ιανουαρίου.

I. Εισαγωγή: 'Ο ιστορικός πυρήνας της 'Ιλιάδας και ο εμπλουτισμός του με μυθολογικά στοιχεία. 'Ο ποιητής της 'Ιλιάδας (με σύντομη και σαφή έκθεση του βιολογικού της 'Ιλιάδας) περιεχόμενο και γενικό διάγραμμα της 'Ιλιάδας (όπου θα ερμηνεύεται και η δομή του έργου). 'Η επιδραστική των διηγημάτων επάνω στον ελληνικό και παγκόσμιο πολιτισμό.

II) Θα *αναλυθούν* οι *γλωσσική*, *πραγματιολογική*, *νοηματική*, *λογική* και *αισθητική* επεξεργασία των ρημάτων: Α (στ. 1-305), Ε (στ. 1-317) (στ. 237-529) και Ω (στ. 144-704). Οι στίχοι της *ραψωδίας Ε* όπως και *μέρη* της *ραψωδίας Ω* θα *διδασχθούν* από *μετάφραση*.

III) 'Η *γενική* θεωρητική, που θα γίνει μετά την *βιολογική* της *ερμηνευτική* εργασία, θα έχει ως *στόχο* την *κατάδειξη* των *αρετών* της *ελληνικής* ποίησης και των *διαφορών* στο *χαρακτήρα* των *δύο* *διηγητικών* *επών* (και την *εξήγησή* τους).

γ) Εξορίτιδη, 'Ιργυγεία η εν Ταύροις, ώρες 3 :

'Από 1 Φεβρουαρίου ως το τέλος του σχολικού έτους.

I. Εισαγωγή: 'Η γέννηση και εξέλιξη της *δραματικής* ποίησης. Σύνδεσή της με τη *διανοητική* λαρεία. 'Ο *ιδιαιτερός* *χαρακτήρας* της *τραγωδίας* και ο *αριστοτελικός* *ορισμός*. 'Εορτές του *Διονύσου* και *ποικίλας* *δραμάτων*. Το *άρχειο* *λόγιο* και η *σκέψη* του. Οι *τρεις* *μέγιστοι* *δημοίωγοι*: *Αισχύλος*, *Σοφοκλής*, *Ευριπίδης*, *Βίος* και *έργο* του *Ευριπίδη*.

II) Θα *αναλυθούν* οι *γλωσσική*, *πραγματιολογική*, *νοηματική*, *λογική* και *αισθητική* επεξεργασία της *τραγωδίας*. 'Αν κρίνεται *αποδοτικό* από το *διδακτικό*, τα *χρονικά* *μέρη* *μπορούν* να *διδασχθούν* από *μετάφραση*.

III) 'Όσοι από την *βιολογική* της *ερμηνεία*, θα γίνει *συνολική* *θεωρητική* της *τραγωδίας*. Με τα *δεδομένα* της *διήλιξης* θα *ποικιλοποιή* ο *Ευριπίδης* στην *εποχή* του και στο *λυσιτεχνικό* *είδος* του *άνθρα*, θα *αναλυθούν* το *βαθύτερο* *νέημα* του έργου του *διδασκόμενου* και οι *ιδέες* που *εκφράζονται* σ' αυτό, θα γίνει *χαρακτηριστική* των *κρίσεων* *προσώπων* του έργου και οι *αναγραμματισμοί* ο *δραματικός* *χαρακτήρας* του και οι *θεατρικές* *αρετές* του.

δ) Ομοκλίδη, Δημηγερίας: 'Όρες 2 από 1 Φεβρουαρίου ως το τέλος του σχολ. έτους.

I) Εισαγωγή: Σύντομη *επινοήση* του βίου και του έργου του *Θουκυδίδη*. 'Η θέση των *δημηγοριών* μέσα στο έργο του και το *ιστορικό* *πλαίσιο* της κάθε *δημηγορίας* που θα *διδαχθεί*.

II) Θα *αναλυθούν* οι *γλωσσική*, *πραγματιολογική*, *νοηματική*, *λογική* και *αισθητική* επεξεργασία των κειμ. 37-50 (Δημηγορίας Κλέωνος-Διοδώρου) στο 1^ο βιβλίο των *Ιστοριών* του *Θουκυδίδη*.

III) Με τη *συνολική* *θεωρητική*, που θα *αναλυθούν* την *ερμηνεία* του *ζεύγους* *δημηγοριών*, θα *δηγηθούν* οι *μαθητές* να *κατανόησουν* το *περιεχόμενο* και την *επιχειρηματολογία*, τη *δομή* και τις *ρητορικές* *αρετές* *καθώς* *λόγιο* *χωριστά* και σε *αντιπαραβολή* των *δύο* *λόγων* *μαζί* τους. Θα γίνει *σύγκριση* με τα *διδασκόμενα* *ως* *την* *τάξη* *από* *ρητορική* *κείμενα* και οι *αξιολογήσεις* του *έκαστου* της *αξιοπιστίας* των *δημηγοριών* του *Θουκυδίδη*.

2. 'Ερμηνεία Κειμένων από μετάφραση.

Πλάτωνος, 'Απολογία Σωκράτους, ώρα 1 από 21 Σεπτεμβρίου ως 31 'Ιανουαρίου.

I) Εισαγωγή: 'Η *δική* του *Σωκράτη* *γενική* *διάγραμμα* και *δομή* της *ἀπολογίας*.

II) Θα *αναλυθούν* οι *πραγματιολογική*, *νοηματική*, *λογική* και *αισθητική* επεξεργασία της 'Απολογίας.

III) Στη *γενική* *θεωρητική* θα *δηγηθούν* οι *μαθητές* να *κατανόησουν* τη *βαθύτερη* *ήθική* *σημασία* της 'Απολογίας, να *σηματίσουν* την *επίκνη* της *πνευματικής*, *κοινωνικής* και *ήθικής* *προσωπικότητας* του *Σωκράτη* από τα *δεδομένα* του *κειμένου* (σε *συγκριση* με *έκπινα* του *Κρίτωνος*) και να *αξιολογήσουν* τη *διαφορά* της 'Απολογίας από τα *γνώστα* σε *αυτός* *ρητορική* *κείμενα*.

Β' Πρόγραμμα 'Επιλογής, ώρες 2.

Παισιωική διδασκαλία:

Σκοπός της *γλωσσικής* *διδασκίας* είναι:

1. Να *δηγηθούν* οι *μαθητές* στη *βαθύτερη* *γνώση* της *δομής* της *αρχαίας* *ελληνικής* και να *μελετήσουν* τα *συνθετότερα* *συντακτικά* *φαινόμενα* που η *λατινογλία* τους είναι *σημαντική* στον *αρχαίο* *ελληνικό* *λόγο*.

2. Να *συνειδητοποιήσουν* οι *διδασκόμενοι* και οι *διαφορές* (σε *λεξιλόγιο*, στο *τυπικό* και στη *σύνταξη*) της *νέας* *ελληνικής* (*δημοτικής*) με την *αρχαία* *ελληνική*, και

3. Να *ενισχυθεί* η *εικανότητα* των *μαθητών* στη *μεταφορά* (*μετάφραση*) *αρχαίων* *ελληνικών* *κειμένων* στη *νεοελληνική* *γλώσσα*.

'Γλη:

Θα *διδασχθούν* περίπου 30 θέματα από πεζά *κείμενα* της *αττικής* *διαλέκτου* της *κλασικής* *εποχής*. ('Η *διδασκία* *κάθε* *θέματος* *πρέπει* να *ξεπερνά* τις 2 *διδακτικές* *ώρες*). Τα *θέματα* που *Ο* *επιλεγούν* *πρέπει* να *πληρούν* τις *εξής* *προϋποθέσεις*:

1. Να *περιέχουν* την *ανάπτυξη* *μιας* *ενδιαφέροντος* *ιδέας* ή την *πειραγή* *ένος* *αυτοτελούς* *περιστατικού*, (*ιστορικού* *είτε* της *δημόσιας* ή *ιδιωτικής* *ζωής* των *αρχαίων* 'Ελλήνων), χωρίς να *ξεπερνούν* τους 20 *στίχους*.

2. Να *προσφέρονται* για τη *μελέτη* *ένος* *συνθετότερου* *συντακτικού* *φαινομένου* ή για τη *συμπλήρωση* *ελλείψεων* των *μαθητών* στη *Γραμματική*.

3. Να *παρουσιάζουν* *ενδιαφέρον* *αισθητικό*, *ώστε* από *απόψη* *μορφής* να *μην* *ύστερον* από τα *διδασκόμενα* *στην* *τάξη* *κείμενα*. *Καλό* *είναι*, *τα* *διδασκόμενα* *θέματα*, *κάθε* *φορά* να *έχουν* *περιεχόμενο* *συγγενικό* με *έκπινα* του *διδασκόμενου* *στην* *τάξη* *αρχαίου* *κειμένου* και *μάλιστα* να *ανήκουν* στο *ίδιο* *γενικότερό* *είδος* ή και στον *ίδιο* *συγγραφέα*.

IV. ΙΣΤΟΡΙΑ

Α' Πρόγραμμα κοινό, ώρες 2.

('Ιστορία Ρωμαϊκή-Βυζαντινή, 146 π.Χ.-1453 μ.Χ.).

1. Σύνθετες και μεγάλες *κατακτήσεις* για τους *Ρωμαίους* *κατακτητές*:

Οικονομία.
Κοινωνία (νέες *κοινωνικές* *τάξεις*, *δούλοι*).
Τρόπος *ζωής* (*θηριακός*, *γυμναστικός*, *τέχνες*, *επιπέδωση*).
Προσβάσεις για *μεταρρύθμιση*: *Γράκχοι*.

2. Δοκιμασίες της *Ρωμαϊκής* *Δημοκρατίας*:
'Η *στρατιωτική* *μεταρρύθμιση* (του *Μάρκου*) και οι *συνέπειες* της.

Πρώτοι *δράγματα* *τρομοκρατίας*, *δικτατορίας* (Σύλλας).
'Η *πρώτη* *τριανθρία*.

'Η *δράση* του *Ιουλίου* *Καίσαρα*.
Δεύτερη *τριανθρία*. *Κατάλυση* της *Δημοκρατίας*.

Ρωμαϊκή *δικτατορία* στην *Ιλλυρία* 146 π.Χ. 27 π.Χ.

3. Ρωμαϊκή *Ειρήνη*: 'Ασφάλεια και *Ειρήνη* στους *λαούς* της *Μεσογείου*. 'Η *επιχγή* του *Αυγούστου*. *Οικονομική* *του* *νέου* *Κράτους*.

Δύο *νέοι* *τύποι* *δικτατορίας* (ως *το* *τέλος* των *Λατινικών*).
'Ο *Ρωμαϊκός* *κόσμος* *στα* *χρόνια* της *ἀμύξης* (*ένδοξα* *πολιτισμικά*, *γυμναστικά*, *θηριακικά*).

4. Το *Ρωμαϊκό* *Κράτος* *στο* *δρόμο* της *παρακμής*.
'Η *κρίση* του *3ου* *αίωνα* μ.Χ. (*έσωτερική* *ανάρχη*, *δυναστείες* των *Σεβήρων*, *η* *εποχή* των 30 *Τυράνων*, *επιναπτάσεις*, *νέοι* *έλληνο*, *δικτατορία* της *δικαιοσύνης* *ένδοξης*).
Αίτια της *παρακμής*.

Διακριτικές μεταρρυθμίσεις.

Ο Χριστιανισμός (ως τὴν ἔσρα τοῦ Θρακίου).
Τέχνη Ρωμαϊκὴ καὶ Χριστιανικὴ (ὡς τὴς ἀρχῆς τοῦ ἑοῦ αἰῶνα).

5. Πρωτοβυζαντινὴ Ἐποχὴ : ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα εἰς τὸ Μεσαίωνα (324-610).
Οἱ δύο πρῶτοι αἰῶνες (ἀπὸ τὸν Κων/νο Α' ὡς τὸν Ἰουστινόν, 324-518).

Χριστιανισμὸς καὶ Ἑλληνισμὸς, οἱ παράγοντες τοῦ συνθέτου τῆ Φυσιογνωμίας τοῦ Βυζαντίου.
Ἡ πολιτικὴ τὸν αυτοκρατορῶν ἀπὸ τὸν Κων/νο Α' ὡς τὸν Ἰουστινόν.

Κατάρρευση τοῦ Δυτ. Ρωμ. Κράτους. Βαρβαρικὴ ἐπιδρομὴ (Γερμανοὶ-Ὀνόνοι).

Οἱ Ἰουστινιανὸς καὶ οἱ διάδοχοι (ὡς τὸ 610 μ.Χ.).

Ἡ Χριστιανικὴ - Βυζαντινὴ τέχνη (ἀπὸ 313-610 μ.Χ.)

6. Βυζαντινὴ Ἐποχὴ (610-1081 μ.Χ.) : περίοδος α' (610-717).

Οἱ ἀγῶνες τοῦ Βυζαντίου ἐναντὶ ἑξωτερικῶν ἐχθρῶν (ἀπὸ τὸν Ἡράκλειον ὡς τὴν ἀνοδο τῆς δυναστείας τῶν Ἰσαύρων, 610-717 μ.Χ.).

Ἐμφάνιση καὶ πρόοδος τοῦ Ἰσλάμ.

Ἐξόριση τῶν Ἀράβων (ὡς τὴν ἀναγκαστικὴ τους εἰς τὸ ΡΟΥΠΙΕΡS, 732, μ.Χ.).

Ἰδρυση Βουλγαρικῶν Κράτους στὸ Δούναβη.

Ἐξελθισμὸς τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.

7. Βυζαντινὴ Ἐποχὴ (610-1081 μ.Χ.) :
Περίοδος Β' (717-867) Ὑπέρβαση τῶν δυσχερειῶν, Εἰκονομία, Πολιτιστικὴ ἀκτινοβολία.

Οἱ αὐτοκράτορες.

Εἰκονομία.

Ἀγῶνες πρὸς τοὺς Ἀραβικοὺς καὶ τοὺς Βουλγάρους.

Τὸ Παπικὸν Κράτος.

Παρανομὸς Ἀκμῆς (ἡ ἀνά ἐποχὴν τοῦ Μιχαήλ Γ').

Βυζαντινὴ Τέχνη τῆς ἐποχῆς αὐτῆς.

8. Βυζαντινὴ Ἐποχὴ (610-1081 μ.Χ.).

Περίοδος Γ' (867-1081) : Ἡ μεγίστη ἀκμῆ (ὡς τὸ 1025 μ.Χ.) καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς παρακμῆς :

Μακεδονικὴ Δυναστεία.

Βυζαντινὴ Ἐποποιία.

Βυζαντινὴ Ἀναγέννησις-Ἀκτινοβολία τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Νέοι ἔθροιοι (Νομαρδοί, Ρῶς, Σελτζούκοι).

Κρατικὴ Ὀργάνωσις.

Γράμματα-Τέχναι.

9. Ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τὴν πύση τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ὡς τὸ τέλος τοῦ Μεσαίωνα.

Ἀπὸ τὴς ἐπιδρομῆς εἰς τὴν διαμόρφωσιν νέων κρατῶν.

Τὸ Βασίλειον τῶν Φράγκων ὡς τὸν Καρλομάγνον καὶ τοὺς διαδόχους του.

Οἱ Νορμανδοί.

Φεουδαρικὸν σύστημα.

Οἱ συμφορῆσαι (σύννομη ἀναστροφὴ).

Ἡ ὕψη τῆς Ἑκκλησίας εἰς τὸ μεσαιωνικὸν κόσμον τῆς Εὐρώπης (ὡς τὴν ἑξορία τῆς AVIGNON).

Κατάληξις τῆς Κων/νης ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς.

Ἡ Εὐρώπη εἰς παρανομὸς τῆς Ἀναγεννήσεως.

Ἡ Ἑυρωπαϊκὴ τέχνη κατὰ τὸ Μεσαίωνα.

10. Ὑπεροβυζαντινὴ Περίοδος : (Α) (1081-1204) :

Οἱ δυναστείαι Κομνηνῶν καὶ Ἀγγέλων.

Ἐθνικὰ κινήματα εἰς τὴν Βαλκάνια (Σέρβοι - Βουλγάροι).

Οἱ Στοιμοφορίαι (Βλαχίται α', β', γ', δ').

Κατάληξις τῆς Κων/νης ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς (1204).

11. Ὑπεροβυζαντινὴ Ἐποχὴ (Β) : (1204-1261)-(1261-1453) :

Ἡ Φραγκοκρατία (1204-61) :

α) Φραγκικὴ κράτη

β) Ἑλληνικὰ κράτη (ἰδιαιτέρως τὸ Κράτος τῆς Νικαίας).

Ἡ ἐποχὴ τῶν Παλαιολόγων (1261-1453) :

α) Οἱ Παλαιολόγοι αὐτοκράτορες.

β) Σέρβοι, Ἀλβανικοὶ ἑποισμοί.

γ) Ἐμφάνιση καὶ πρόοδος τῶν Ὀθωμανῶν.

δ) Προσπάθειαι γὰρ τὴν διάσωσιν τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.

ε) Τελευταίαις ἄρας τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας-αἰτίας τῆς πτώσεως.

στ) Ὑπεροβυζαντινὴ τέχνη-ἀκτινοβολία τῆς.

ζ) Βυζαντινὴ κληρονομία.

Β' Ἐπιλόγις - Ὁρεσ 2

Σκοπὸς :

Σκοπὸς τῆς διδασκίας τῆς Ἱστορίας ὡς μαθήματος ἐπιλόγις εἶναι ἡ βαθύτερη σπουδὴ τῆς ἱστορικῆς ζωῆς μετὰ τὴν μέγιστην εὐδοκίαν τομῶν τῆς Ἱστορίας τοῦ Πολιτισμοῦ καὶ ἡ ἐνημέρωσις τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῆς μεθοδολογίας τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν εἰδικῶν προβλημάτων τῆς.

Α. Θέματα γενικὰ :

1. Ἡ μεθοδολογία τῆς Ἱστορίας.
2. Παράγοντες τῆς ἱστορικῆς ζωῆς.
3. Ἀνάπτυξις τῶν ἐθνικῶν ἀπολιτισμῶν, αἰτιολογία πολιτισμοῦ, αἰστορία τοῦ πολιτισμοῦ.

Β. Θέματα εἰδικὰ :

1. Κεφάλαια τοῦ Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ.
2. Σχέσεις τοῦ Βυζαντίου μετὰ γειτονικοὺς λαοὺς.
3. Θέματα ἐμφανῆ τῆς Βυζαντινῆς τέχνης.
4. Κρατικὴ ἀντιλήψις καὶ ἑξωτερικὴ πολιτικὴ τοῦ Βυζαντίου.

Γ. Ἡ Ἱστορία ἀπὸ τὴς ἀρχῆς :

Συλλογὴ κειμένων-πηγῶν τῆς ὑπεροβυζαντινῆς ἐποχῆς (καὶ τῶν στοιμοφοριῶν), καὶ πρῶτοις, καταπολιτιστικῶν σημειώματα καὶ τὸν ἀνεκτικὸν ὑπομνηματισμῶν.

V. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ὉΡΕΣ 2

1. Σκοπὸς :

Ἡ διδασκία τοῦ μαθήματος ἐπιδοκίαι :

1. Νὰ ἐνημερώσῃ τοὺς μαθητῆς εἰς τὰ βασικὰ θέματα τῆς Ψυχολογίας ὡς ἐπιστήμης, καὶ τοὺς καταποσιεὶ γὰρ τὴς ψυχικῆς λειτουργίας καὶ τὴς ἐκδηλώσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ τοὺς διδάξῃ τὴν ὀρθὴν χρῆσιν τῆς σχετικῆς ὀρολογίας.
2. Νὰ τοὺς βοηθῆσῃ εἰς ἀποκρίσιν παρατηρητικότηται καὶ ἀντικειμενικότηται εἰς τὴν ἀντιλήψιν τοῦ ἑξῶ κόσμου.
3. Νὰ τοὺς βοηθῆσῃ εἰς τὴν κατανόησιν τοῦ ἑαυτοῦ τους καὶ τῶν ἄλλων ὡστε νὰ ἀναπτύξωσιν ἀρμονικὰς σχέσεις μετὰ τοὺς συναθρώπους τους.

2. Διδασκία Ἰσθ :

Εἰσαγωγὴ :

Ὁρισμὸς καὶ ἀντικείμενον τῆς Ψυχολογίας. Ἀρχὴ καὶ ἀνάπτυξις τῆς ἐπιστημονικῆς Ψυχολογίας. Χρονοἱστορικὴ τοῦ ψυχικοῦ κόσμου. Μέθοδοι. Κλάδοι τῆς Ψυχολογίας. Ἡ συνείδησις καὶ ἡ ὁλότης τοῦ ψυχικοῦ κόσμου. Διαίρεσις τῆς Γενικῆς Ψυχολογίας.

Α. Συνείδησις καὶ ἀντιλήψις :

Ἡ ἀντιλήψις Ὁρισμὸς καὶ εἰδικὰ σχηματισμῶ τῆς ἀντιλήψεως.

Ἀντιλήψις μορῶν. Ἀντιλήψις κινήσεως (ψευδαίσθησις καὶ παρεξήγησις).

Τὸ αἰσθητὸν Ὁρισμὸς καὶ ὀροισμὸς. Τὸ νευρικὸν σύστημα. Σχῆσις ἐπιθεμοῦ καὶ αἰσθητοῦ. Διαίρεσις τῶν αἰσθημάτων: Αἰσθητὰ ὀρομοκρασίαι, πίεσις, πόνοσ, ὀργανικὰ, μυσικὰ καὶ στατικὰ αἰσθητὰ, αἰσθητὰ γέσις, ὀροφῆσις, ἀκούσις, ὀροισμὸς. Ἀντιλήψις καὶ ἰδιότητες τῶν γρωμῶν, ὀρομοκρασία. Ἡ σύμψηξις τῶν αἰσθητῶν εἰς τὴν ἀντιλήψιν. Περσασμογῆ τῶν αἰσθητῶν καὶ νόμοι τῶν αἰσθημάτων.

Ἡ παράσταση : Ἔννοια καὶ εἶδη. Παράσταση καὶ ἐπιπέδωση. Ἐπιπέδωση. Παραστατικοὶ τύποι.

Οἱ συναιρέσεις : Ἔννοια καὶ νόημα. Ὁ ὅροι ἐπιλογῆς κατὰ τὴν ἀνάκλησιν. Ἡ δύναμις τῶν συνευμένων. Συναιρέσι καὶ ἑνωτικὴ κατάσταση. Ἡ συναίσθησις.

Ἡ νόημα : Ἔννοια καὶ ἰδιότητες. Ἡ ἀπερηνητόνοση. Ἡ ἀνάκλησις. Διακαταρχὴ τῆς μνήμης. Σημασιὰ τῆς μνήμης. Ἡ φαντασία. Ἔννοια καὶ εἶδη. Ἐξέλιξις καὶ σημασιὰ.

Ἡ ἀνάκλησις τοῦ χώρου, τῆς ἐπιφανείας, τοῦ βάθους. Ἡ ἀνάκλησις τοῦ χρόνου καὶ τῶν χρονικῶν σχέσεων.

Ἡ νόση : Στάθις καὶ ἀκίνησις. Ἡ σύλληψις τῶν σχέσεων : Ἀσφάλεια, ἀνάσθησις, σύνθεσις. Ἡ κρίσις. Ὁ συλλογισμὸς. Ἡ ἔννοια καὶ ἡ σχηματισμὸς τῶν ἐννοιῶν. Σχέσις ἐννοιῶν καὶ λέξεων. Ἔννοιαι ποιεῖς καὶ ἐπιστημονικαί.

Β. Συνείδησις καὶ συναίσθησις :

Ἔννοια καὶ ὁρισμὸς τοῦ συναίσθηματος. Σχέσις συναίσθημάτων καὶ ὁργανισμῶν. Ἰδιότητες τῶν συναίσθημάτων. Ἔννοια συναίσθηματα (ἀψιθωμῆς).

Ἐπιπέδωσις καὶ συναίσθημα. Ἀνάκλησις καὶ ἀνάμειξις τῶν συναίσθημάτων. Μεταφορὰ τοῦ συναίσθηματος. Συναίσθημα καὶ ὁρμῆς. Συσσωρευτικὴ ἀπίχησις, ἀντίθεσις καὶ ἀβύλησις τῶν συναίσθημάτων. Συστήματα συναίσθημάτων. Τὸ συναίσθημα τῆς ἐνοχλήσεως. Διακαταρχὴ τῶν συναίσθημάτων. Συναίσθηματα καὶ χαρακτηρισμοί. Εἶδη τῶν συναίσθημάτων. Τὸ ἀποσυναίσθημα, κοινωνικὰ συναίσθηματα. Κατώτερα καὶ ἀνώτερα συναίσθηματα. Συναίσθημα καὶ ἐνστικτο. Συναίσθημα θεωρητικὰ, καλαισθητικὰ, ἠθικὰ, ὁρησρευτικὰ.

Γ. Συνείδησις καὶ βούλησις :

Γένεσις καὶ στάθις ἐπὶ ψυχικῆ ζωῆ. Βούλησις καὶ συναίσθημα. Ἀξιολογικὴ κρίσις, ἀπόφασις καὶ βούλησις. Διακαταρχὴ καὶ ἀδυναμίαι τῆς βουλήσεως.

Ἡ προσοχὴ : ἔννοια, ἰδιότητες, ὄρα, σημασιὰ. Βούλησις καὶ ὄρασις. Εἶδη ὄρασεως. Ὁρμῆς καὶ κινήσεις. Βούλησις καὶ ἐπιλογὴ (τὸ πρόβλημα τῆς ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως).

Ὁρμῆς καὶ ἐνστικτο. Εἶδη ἐνστικτοῦ. Ἡ ἐμπλοκὴ καὶ ἀπόφραξις τῶν ὄραων. Τὰ μαθηματικὰ. Ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν ὄραων.

Συνείδησις καὶ ἀσυνείδητο (ψυχικὰς ἀπόψεις). Ἐπιστημονικαί, χαρακτηρισμοί, προσωπικότητα. Περιεχόμενα καὶ σχέσις τῶν ὄραων.

VI. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

A. Πρόγραμμα Κοινὸν

I. ΑΛΓΕΒΡΑ-ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ, ὈΡΕΣ 2

1. Ἀλγεβρικὴ ἐξίσωσις :

Ἐπιπέδωσις πολυωνομικῆς ἐξίσωσεως. Τριγωνομετρικῆς ἐξίσωσεως ποῦ ἀνάγονται εἰς πολυωνομικῆς.

2. Μαθηματικὴ ἐπιλογὴ :

Ἀρχὴ τῆς μαθηματικῆς ἐπιλογῆς. Ἐφαρμογῆς :

3. Ἀπόλυτος τιμὴ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ :

Ὁρισμὸς. Ἰδιότητες : $(x) = (-x)$, $(x) \leq x \leq (x)$, $(x-x) \leq (x) - x \leq x < x \leq (x)$, $(x+\beta) \leq (x) + (\beta)$, $(x\beta) = (x)(\beta)$.

$\left(\frac{\alpha}{\beta}\right) = \frac{(x)}{(\beta)}$. Ἐπιπέδωσις τῶν ἐξισώσεων $\alpha(x) + \beta = 0$,

$\alpha(x) + \beta x + \gamma = 0$, $\alpha x^2 + \beta(x) + \gamma = 0$

4. Ἀκολουθίαι :

Ὁρισμὸς. Μονόσημα ἀκολουθία, Φραγματὴ ἀκολουθία. Σύγκρισις ἀκολουθίας. Μηδενικὴ ἀκολουθία. Σύγκρισις ἀκολουθιαίων, διακροαί, γνηθίμοι καὶ πρήθμοι ἀκολουθία. Σύγκρισις ἀκολουθία. Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀκολουθία εἰς ἐξίσωσις. Ἐφαρμογὴ ἐπὶ μέτρησις τοῦ χρόνου.

5. Πρόβλησις :

Ὁρισμὸς ἀριθμητικῆς, γεωμετρικῆς καὶ ἀρμονικῆς προόδου. Σύνθεσις γὰρ τὴν ἀποτελεῖν διαδοχικῶς ὄραων προόδου αἰ ἀριθμοὶ α, β, γ. Ἀπόφραξις τῶν πρώτων ὄραων προόδου. Ἀπόφραξις ἀπέφραξις ὄραων πρῶτου γεωμετρικῆς προόδου. Ἐφαρμογῆς εἰς πρόβληματα ἀνακωσιμῶν καὶ χρονολογία.

6. Λογάρισμοι :

Ὁρισμὸς. Λογάρισμοι γνηθίμοι, πρήθμοι, δύναμεις, ῥίζαις. Δεκαδικὸι λογαρίθμοι καὶ πινάκις τους. Πράξεις μὲ δεκαδικούς λογαρίθμους. Ἀπλῆς ἐπιθετικῆς καὶ λογαριθμικῆς ἐξίσωσις.

7. Τριγωνομετρία :

Τριγωνομετρικὸ ἀριθμὸ ἀθροίσματος καὶ διαφορῆς δύο τόξων. Σχέσις τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν ἐνὸς τόξου μὲ τοὺς τριγωνομετρικῶν ἀριθμοῦ τοῦ διπλάσιου τόξου. Τριγωνομετρικὸ ἀριθμὸς καὶ διαφορῆς τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν εἰς γνηθίμοι καὶ ἀντιστροφῶς. Ἐφαρμογῆς ἐπὶ ἐπιπέδωσις τριγωνομετρικῶν ἐξισώσεων. Τριγωνομετρικῶν σχέσεων μεταξὺ προσαυθινοῦν στοιχείων τριγώνου καὶ ἐφαρμογῆς ἐπὶ ἐπιπέδωσις τριγώνων.

II. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ, ὈΡΕΣ 2.

1. Κανονικὰ πολύγωνα :

Ὁρισμὸς. Ἰδιότητες. Κατασκευαίς ἐξαγώνου, τριγώνου, τετραγώνου, δεκαγώνου καὶ πενταγώνου.

2. Μέτρησις κύκλου :

Μήκος κύκλου. Ἐμβαδὸ κυκλικοῦ δίσκου, κυκλικοῦ τομέα καὶ κυκλικῶν τμημάτων.

3. Ἐπιπέδωσις καὶ ἐπιπέδωσις ἐπὶ τὸν χώρο :

Ἀξιώματα καὶ ἐπιπέδωσις. Σχετικαί θέσεις ἐπιπέδων καὶ ἐπιπέδων. Καθίστο-τῆτις ἐπιπέδων καὶ ἐπιπέδου. Κομὴ καὶ θέσις δύο ἀσυμβῆτων ἐπιπέδων. Διεδρος γωνία. Καθίστο-τῆτις ἐπιπέδων. Γωνία ἐπιπέδων καὶ ἐπιπέδου.

4. Πολύεδρα γωνία :

Πολυεδρικὴ γωνία. Πολύεδρα : Πρίσμα, παραλληλεπίπεδο, πυραμίδα, κύλινδρος πυραμίδα. Βασικαί ἰδιότητες. Μέτρησις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου τους.

5. Στερεὰ ἐκ περιστροφῆς :

Ὁρισμοί. Κύλινδρος, κώνος, κώνος κώνος. Βασικαί ἰδιότητες. Μέτρησις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου τους. Περιστροφή τριγώνου γύρω ἀπὸ ἄξονα.

6. Σφαίρα :

Ὁρισμὸς. Σχετικαί θέσεις α) ἐπιπέδων καὶ σφαιρῆς, β) ἐπιπέδου καὶ σφαιρῆς, γ) δύο σφαιρῶν. Σφαιρικὴ ζώνη καὶ ἐμβαδὸ τῆς. Ἐμβαδὸ σφαιρῆς. Σφαιρικαί τομῆς καὶ ὄγκου τους. Ὁγκος σφαιρῆς. Ὁγκος σφαιρικοῦ δακτυλίου καὶ σφαιρικοῦ τμηματος.

B. Ἐπιλογῆς, ὄρες 3

1. Βασικαί ἀλγεβρικαί δομαί :

Ὁμάδα. Δακτυλίου. Σόμα. Διανωματικὸς χώρος :

2. Στοιχεῖα γραμμικῆς Ἀλγεβρας :

Πινάκις. Πράξεις μὲ πινάκις. Γεωμετρικὸν πινάκις. Ὁρίζουσαι. Βασικαί ἰδιότητες. Ἀντιστροφή πινάκις. Ἐφαρμογῆς ἐπὶ ἐπιπέδωσις γραμμικῶν συστημάτων.

3. Μηγαδικὸι ἀριθμοί :

Δομὴ τοῦ συνόλου τῶν μηγαδικῶν ἀριθμῶν. Μέτρο μηγαδικῶν ἀριθμῶν. Τριγωνομετρικὴ μορφή μηγαδικῶν ἀριθμῶν. Τύπος DE MOIVRE. Ἐφαρμογῆς.

4. Στοιχεῖα θεωρίας ἀριθμῶν :

Βασικὰ θεωρηματὰ ἀκατατότητα ἐπὶ σύνολο τῶν ἀκεραίων. Ἀκέραιαι λύσεις τῆς ἐξίσωσεως $\alpha x + \beta y + \gamma = 0$.

5. Θεωρία πολυωνομίων μὲταξὺ ῥίζης :

Πολυωνομίου ἐκ τριώνων ἰσα. Διακροατὴς πολυωνομίου. Βασικὰ θεωρηματὰ γὰρ τῆς εἰς πολυωνομίου.

6. Συμπληρωματικὰ θέματα :

Ἐξίσωσις γ' καὶ δ' βαθμοῦ. Διακροατὴς ἐπιπέδωσις μὲ παράμετρο. Εἰδικαί μορφαί τριγωνομετρικῶν ἀνωσεων καὶ συστημάτων.

1. ΦΥΣΙΚΗ

Α' Πρόγραμμα Κοινό, ὄρες 2

Μαθηματικά

1. Ἰδιότητες τοῦ Μαγνήτη :

Μαγνήτες. Μαγνητισμός. Στοιχειώδεις μαγνήτες. Μαγνήτιση μὴ ἐπαφή καὶ μὴ ἐπαγωγῆ. Νόμος τοῦ COULOMB. Μονάδες ποσότητος μαγνητισμοῦ.

2. Μαγνητικὸ πεδίο :

Ὅρισμός Μαγνητικοῦ πεδίου. Μαγνητικὴ ἐπαγωγῆ. Μαγνητικὴ ροή. Μαγνητικὴ διαπερατότητα καὶ σχετικὴ κατὰ τὴν τῶν υλίκων. Ἐνταση μαγνητικοῦ πεδίου. Μονάδες.

Μαγνητικὸ πεδίο τῆς γῆς.

Μαγνητικὰ στοιχεῖα ἐνὸς τόπου : μαγνητικὴ ἐγείλιση, μαγνητικὴ ἀπόκλιση, Μαγνητικὴ πυξίδα.

Στατικὸς Ἠλεκτρισμός

1. Ἠλεκτρικὸ φορτίο :

Θεμελιώδη φαινόμενα. Νόμος τοῦ COULOMB. Μονάδες ἠλεκτρικοῦ φορτίου.

2. Ἠλεκτρικὸ πεδίο :

Ὅρισμός ἠλεκτρικοῦ πεδίου. Στοιχεῖα ἠλεκτρικοῦ πεδίου : ἔνταση, δυναμικὸ, διαφορὰ δυναμικοῦ σὲ δύο σημεία. Μονάδες ἐντάσεως καὶ δυναμικοῦ. Φύση τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

3. Χωρητικότητα ἀγωγῶ :

Ὅρισμός χωρητικότητας. Μονάδες μετρήσεως τῆς χωρητικότητας. Ἐνέργεια φορτισμένου ἀγωγῶ.

Πυκνωτές : Χωρητικότητα πυκνωτῆ, ἐνέργεια φορτισμένου πυκνωτῆ, σύνδεση πυκνωτῶν. Μορφές πυκνωτῶν.

Συνεχῆς Ἠλεκτρικὸ Ρεῦμα

1. Ἠλεκτρικὸ ρεῦμα :

Τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα ὡς ροὴ ἠλεκτρονίων. Εἶδη γεννητῶν. Ἐνταση ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Διαφορὰ δυναμικοῦ μεταξύ δύο σημείων ἐνὸς ρευματοφόρου ἀγωγῶ. Νόμος τοῦ OHM. Μονάδες μετρήσεως ἐντάσεως, δυναμικοῦ καὶ ἀντιστάσεως. Ἀμπερόμετρο καὶ βολτόμετρο. Νόμος τῆς ἀντιστάσεως ἐνὸς ἀγωγῶ. Σύνδεση ἀντιστάσεων.

2. Ἐνέργεια ἠλεκτρικοῦ ρεύματος :

Ἐνέργεια καὶ ἰσχύς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τοῦ JOULE. Ἐφαρμογές.

3. Κλειστὸ κύκλωμα :

Ἡ γεννήτρια στὸ κλειστὸ κύκλωμα. Ἠλεκτρογεννητικὴ δύναμις καὶ ἑσωτερικὴ ἀντίσταση. Νόμος τοῦ OHM γιὰ τὸ κλειστὸ κύκλωμα.

Ἠλεκτρομαγνητισμός

Μαγνητικὸ πεδίο τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τῶν BIOT - SAVART. Μαγνητικὸ πεδίο εὐθύγραμμου καὶ κυκλικοῦ ρευματοφόρου ἀγωγῶ. Μαγνητικὸ πεδίο σπῆλωνσιδούς. Ἠλεκτρομαγνήτες καὶ ἐφαρμογές τους. Ἠλεκτρομαγνητικὴ δύναμις. Νόμος τοῦ LAPLACE.

Ἀγωγιμότητα Ἰγρῶν

Ἠλεκτρολύτες. Ἠλεκτρολύση. Ἐξήγηση ἠλεκτρικῆς ἀγωγιμότητας. Νόμος ἠλεκτρολύσεως. Συσπῶρευτές. Ἠλεκτρικὰ στοιχεῖα. Ἐφαρμογές.

Ὀπτικὴ

1. Διάδοση τοῦ φωτός :

Εὐθύγραμμη διάδοση τοῦ φωτός καὶ ἀποτελέσματά της. Ταχύτητα διάδοσεως τοῦ φωτός (χωρὶς περιγραφῆ τῶν μεθόδων μετρήσεως της).

2. Ἀνάκλιση τοῦ φωτός :

Νόμοι ἀνακλίσεως τοῦ φωτός. Ἐπίπεδα καὶ σφαιρικὰ κλίστρα. Ἐξίσωσις τῶν σφαιρικῶν κλιπῶν.

3. Διάκλιση τοῦ φωτός :

Νόμοι τῆς διακλίσεως τοῦ φωτός. Ὅριμὴ γωνία καὶ ἐλικὴ ἀνάκλιση τοῦ φωτός. Ἀποτελέσματα τῆς διακλίσεως. Διάδοση τοῦ φωτός μέσα ἀπὸ πλάκα. Διάδοση τοῦ φωτός μέσα ἀπὸ πρίσμα. Πρίσματα ἐλικῆς ἀνακλίσεως.

4. Σφαιρικὸι φακοὶ :

Συγκλίνοντες καὶ ἀποκλίνοντες φακοὶ. Γωνικὴ ἐξίσωσις τῶν φακῶν. Ἰσχύς φακοῦ καὶ ὁμοζωνικῶν συστήματος φακῶν.

5. Ὀπτικὰ ὄργανα :

Ἀπλὸ μικροσκόπιο. Ἀστρονομικὴ διόπτρα. Περὶληπτικὰ τὰ : περισκόπιο, φωτογραφικὴ μηχανή, προβολέα, κινηματογραφικὴ μηχανή.

6. Ἀνάκλιση τοῦ φωτός :

Ἀνάκλιση τοῦ λευκοῦ φωτός. Ἰδιότητες τῶν ἀκτινοβολιῶν ὕδατος, ὑπερβiolet καὶ υπεριωδίων. Ὁράνιο τῆς. Φασματοσκόπιο. Τὸ χρῶμα τῶν αὐμάτων.

7. Φωτομετρία :

Φωτεινὴ ἐνέργεια. Φωτεινὴ ροή. Φωτισμός. Μονάδες μετρήσεως φωτομετρίων μεγεθῶν. Νόμοι φωτισμοῦ. Φωτόμετρα.

Β' Πρόγραμμα Ἐπιλογῆς, ὄρες 2

Σκοπὸς

Συστηματικότερη σπουδὴ τῶν φυσικῶν φαινομένων καὶ ἐμβάθυνση σ' αὐτὰ, ἢ ὅποια θὰ στρέψεται στὴν πειραματικὴ μέθοδο μὲ ἐργαστηριακὰ ἀσκήσεις. Οἱ ἀσκήσεις θὰ ἐκτελεσθῶνται κατὰ τὸ δυνατόν ἀπὸ μαθητῆς, ὥστε νὰ εἰσάγουν προοδευτικὰ στὴν ἐπιστημονικὴ ἔρευνα τῶν φαινομένων.

I. Ἀπὸ τὴ Μηχανικὴ :

Κινητολόγημα κίνησης. Κυκλικὴ μεταβαλλόμενη κίνηση σφαιρικοῦ σημείου. Βολαὶ κτανόνηση, ὀρβήντια, πλάγια. Κινητικὸν συστήματα ἀναφοράς. Ἔργον ἀντιστάσεων καὶ μεταβλητῆς δυνάμεως.

Ἐφαρμογὴ τῆς διατήρησεως τῆς ὀρμῆς. Πυράυλος. Κρούση : Ἐλαστικὴ, πλαστικὴ, ἀντιελαστικὴ κρούσις. Περιστροφή στερεοῦ σώματος γύρω ἀπὸ σταθερὸ καὶ ἀπὸ μεταβλητὸ ἄξονα. Γυροσκόπιο.

Μεταβολὴ τοῦ G ἀνάλογα μὲ τὸ ὕψος. Τεχνητοὶ δορυφόροι.

Ροὴ ρευστῶν. Νόμος τῆς συνέχεις. Νόμος τοῦ BERNOULLI. Ἐφαρμογές. Ἐσωτερικὴ τριβὴ τῶν ρευστῶν. Ἀριθμὸς MACH. Ἰγπερηχητικὴ ταχύτητα. Ἰδρονιγητῆρες.

II. Ἀπὸ τὴ Θερμότητις :

Τρόποι μεταβολῆς τῆς καταστάσεως ἀερίου. Εὐρεση τῆς μοριακῆς μάζας καὶ τῆς πυκνότητος ἀερίου. Νόμος τοῦ DALTON. Κορεσμένοι καὶ ἀκόρεστοι αἴθια. Τριπλὸν σημείο.

Θερμodynamikῆς : Α' Θερμodynamikὸν ζήτημα. Ἄτριμωχάνες. Βοζζωινιγητῆρες. Κωντῆρες DIESEL. Ἀξιοστροφίδοι. Δευτερο θερμodynamikὸν ζήτημα. Κύκλος τοῦ CARNOT. Φωτικὴς μηχανὴς. Ἐντροπία.

III. Ἀπὸ τὸ μαγνητισμὸν :

Ἐπίδραση ὁμογενεῶς μαγνητικοῦ πεδίου σὲ μαγνητικὸν διπῶλο. Μαγνητικὴ ροπή. Μαγνήτιση. Μαγνητικὴ ὑστέρηση.

IV. Ἀπὸ τὸν ἠλεκτρισμὸν :

Διηλεκτρικὴ σταθερὰ. Ἠλεκτροστατικὴς μηχανές. Ἠλεκτρικὴ ροὴ καὶ ὄμοι τῆς. Σφαιρικὸς πυκνωτῆς. Πειραματικὴ ἀπόδειξις τοῦ στοιχειώδους ἠλεκτρικοῦ φορτίου.

Ρωθμιστικὰ ἀντιστάσεις. Ρωθμιστῆς τάσεως. Μέτρηση ἀντιστάσεων. Σύνθετο κύκλωμα. Κάνονες τοῦ KIRCHOFF. Σύνδεση γεννητῶν. Ἀποδείξεις.

Κίνηση ἠλεκτρονίου μέσα σὲ μαγνητικὸ πεδίο. Ἐφαρμογὰς πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν μαγνητικῶν πεδίων. Ὁργανὰ ἠλεκτρικῶν μετρήσεως.

V. Από την οπτική :

Μέθοδος μετρήσεως της ταχύτητας του φωτός κατά FIZEAU. Οπτικό πεδίο επίπεδου κατόπτρου. Περιστροφή επίπεδου κατόπτρου. Οπτικό πεδίο σφαιρικού κατόπτρου. Σφάσματα σφαιρικών κατόπτρων. Εύρεση των τύπων των φακών. Σφάσματα φακών. Σύθετο μικροσκόπιο. Ηλεκτρικά φάσμα. Αγρωματικό σύστημα πριμάτων και φακών. Απόδοση φωτεινής πηγής. Μηχανικό ισοδύναμο του φωτός.

2. ΧΗΜΕΙΑ

Α. Πρόγραμμα Κοινό, Όρα 1

I. Κατάταξη των Στοιχείων - Περιοδικό Σύστημα :

Αρχικές κατατάξεις των στοιχείων
Περιοδικό σύστημα των στοιχείων
Περιοδικότητα των ιδιοτήτων των στοιχείων
Ατομικός αριθμός.

II. Σύγχρονη Ατομική Θεωρία (Δομή του Ατόμου) :

Γενικά :

Τά διάφορα άτομικά πρότυπα
Κατασκευή των πυρήνων των ατόμων
Ισότοπα και Ισοβαρή στοιχεία.

III. Θεωρία της Ηλεκτρολυτικής Διαστάσεως - Ηλεκτρόλυση :

Μεταλλικοί άγωγοι - ηλεκτρολυτικοί άγωγοι
Θεωρία της ηλεκτρολυτικής διαστάσεως του ARRHENIUS.

Ηλεκτρόλυση - Νόμοι της ηλεκτρολύσεως. Μηχανισμός της ηλεκτρολύσεως.

IV. Όξέα - Βάσεις - Άλατα :

Όξέα και Βάσεις :

Γενικές ιδιότητες των οξέων και των βάσεων. Έξουδετέρωση.

Γενικές μέθοδοι παρασκευής των οξέων, ανδρίτες των οξέων.

Γενικές μέθοδοι παρασκευής των βάσεων, ανδρίτες των βάσεων.

Άλατα. Γενικές μέθοδοι παρασκευής των αλάτων. Κανονικά, ξένα βασικά άλατα. Διπλά άλατα. Μικτά άλατα.

Σύμπλοκα Ιόντα. Σύμπλοκα άλατα. Γραμμισοδύναμα των οξέων των βάσεων και των αλάτων. Γενικά περί διαλυμάτων. Κανονικά διαλύματα. Ισχύς των οξέων και των βάσεων.

V. Μέταλλα :

Γενικές ιδιότητες μετάλλων.
Γενικές μέθοδοι εξαγωγής των μετάλλων
Γενικά περί των κραμάτων.

VI. Μέταλλα των Άλκαλιών :

Γενικά περί των μετάλλων των αλκαλιών.
Νάτριο.
Υδροξείδιο του νατρίου (κανυστικό νάτριο)
Άνθρακικό νάτριο (σόδα)
Όξινο άνθρακικό νάτριο.
Χλωριούχο νάτριο.
Νιτρικό νάτριο.
Υδροξείδιο του καλίου (κανυστικό κάλιο)
Άνθρακικό κάλιο (ποτάσσα)
Όξινο άνθρακικό κάλιο
Χλωριούχο κάλιο
Χλωρικό κάλιο
Νιτρικό κάλιο.

VII. Μέταλλα των Άλκαλικών Γαιών :

Γενικά περί των μετάλλων των αλκαλικών γαιών.
Μαγνήσιο
Όξειδιο του μαγνησίου (μαγνησία)
Άνθρακικό μαγνήσιο
Θειικό μαγνήσιο
Άσβεστο

Όξειδιο του άσβεστου (άσβεστος)

Υδροξείδιο του άσβεστου (άσβεστημένη άσβεστος)
Άνθρακικό άσβεστο
Θειικό άσβεστο
Χλωριούχο άσβεστο
Άνθρακασβεστο
Κονιάματα.

VIII. Άλουμίνιο (Άργίλιο) - Κασσίτερος - Μόλυβδος :

Άλουμίνιο
Όξειδιο του άλουμινίου (άλουμينا)
Θειικό άλουμίνιο
Στυπτήρια
Πυρρικά άλατα του άλουμινίου
Κεραμεική
Κασσίτερος
Μόλυβδος
Όξειδιο του μολύβδου
Άνθρακικός μολύβδος
Συσσωρευτές μολύβδου

IX. Χαλκός - Άργυρος - Χρυσός :

Χαλκός
Θειικός Χαλκός
Άργυρος
Νιτρικός άργυρος
Άλογουούχες ενώσεις του άργύρου
Φωτογραφική
Χρυσός.

X. Ψευδάργυρος - Υδράργυρος - Χρώμιο - Μαγγάνιο :

Ψευδάργυρος
Όξειδιο του ψευδαργύρου
Υδράργυρος
Άλογουούχες ενώσεις του υδραργύρου
Χρώμιο
Ενώσεις του χρωμίου
Μαγγάνιο
Ενώσεις του μαγγανίου.

XI. Σίδηρος - Κοβάλτιο - Νικέλιο - Λευκόχρυσος :

Σίδηρος
Κοβάλτιο
Νικέλιο
Λευκόχρυσος
Ραδιενεργά στοιχεία
Ράδιο
Ουράνιο
Υπερουράνια στοιχεία - Ακτινίδες.

B' Πρόγραμμα Έπιλογής, Όρα 1

Σκοπός :

Συστηματικότερη σπουδή των χημικών φαινομένων και εμφάνισήν σ' αυτά, ή όποια θα στηρίζεται στην πειματική μέθοδο με έργαστηριακές ασκήσεις. Οι ασκήσεις θα εκτελούνται κατά το δυνατό από μαθητές όστε να εισάγονται προοδευτικά στην επιστημονική έρευνα των φαινομένων.

Διδάκτεια Όλη

I. Ιδιότητες των Διαλυμάτων :

Γενικά :

Τάση ατόμων. Νόμος του RAOULT
Ζεασκοπία - Κρυσκοπία
Προσδιορισμός του μοριακού βάρους των διαλυμένων ουμάτων.
Όσμωση - Όσμωτική πίεση.
Προσδιορισμός των μοριακών βαρών από την όσμωτική πίεση.

II. Χημική Αντίδραση - Ταχύτητα Αντίδρασεως και Παράγοντες που την επηρεάζουν :

Η χημική αντίδραση
Ταχύτητα αντίδρασεως

Παράγοντες που επηρεάζουν την χημική αντίδραση
Ομοιοχημία
Κατάλυση.

III. Χημική Ίσορροπία :

Αμφίδρομες αντιδράσεις, Χημική Ίσορροπία
Νόμος της επίδρασης της μάζης
Παράγοντες που επηρεάζουν την χημική Ίσορροπία.

IV. Ήλεκτρονική Θεωρία του Σθένους - Χημικοί Δεσμοί :

Ήλεκτρονική θεωρία του σθένους.
Τά διάφορα είδη των χημικών δεσμών : (Έτεροπολικός, ομοιοπολικός, ημιπολικός δεσμός, δεσμός υδρογόνου, μεταλλικός δεσμός).

V. Ίδιότητες των Ήλεκτρολυτικών Διηλεκτρικών :

Έργον των όξεων και των βάσεων
Βαθμός ιονισμού (ή διαστάσεως) - σταθερά ιονισμού (ή διαστάσεως)

Επίδραση κοινού ιόντος.
Γινόμενο διαλυτότητας.
Διάσπαξη του νερού-PH.
Ρυθμιστικά διαλύματα
Δεξίτες
Υδρόλυση.

VI. Ήλεκτρονική Θεωρία Όξειδωσης και Αναγωγής:

Γενικά περί οξειδωσης και αναγωγής
Αριθμός οξειδωσης
Τα κυριότερα οξειδοαναγωγικά και αναγωγικά μέσα
Παραδείγματα οξειδοαναγωγικών αντιδράσεων
Δυναμικό οξειδοαναγωγής.

III. Από το Ειδικό Μέρος της Ανόργανης Χημείας :

Τά κυριότερα, βιοχημικώς σημασίας ανόργανα όξια και βάσεις. (δύο-τροχικό όξύ, βενικό όξύ, νιτρικό όξύ, αμμωνία, αμοκτικό νάτριο). Μελέτη της συστάσεως των μετάλλων και κραμάτων, θερμική ανάλυση.

VII. Ξένη Γλώσσα Όρες 2.

I. ΑΓΓΛΙΚΑ

1. Προφορά. Άσκήσεις φωνολογίας και προφορής λέξεων και προτάσεων γίνονται όπως και στην προηγούμενη τάξη. Άσκήσεις σχετικές με τή δομή της αγγλικής γλώσσας επαναλαμβάνονται, όπως και στην προηγούμενη τάξη και συνεχίζονται, χρησιμοποιούνται για τή σκοπό αυτό φράσεις-υποδείγματα, γίνονται άσκήσεις αντικαταστάσεως όρων και άλλων χρόνων και άλλες παρεμφερείς.

2. Ανάγνωση. Γίνεται ανάγνωση από κατάλληλη συλλογή αναγνώσεων, που αναφέρονται επί χαρακτηριστικές εκδηλώσεις της κοινωνίας, περιγραφές πόλεων, βιογραφίες συγγραφέων ή άλλων προσωπικοτήτων, επιστολές, συνολογίες, ανέκδοτα, περιλήψεις λογοτεχνικών έργων ή ιστορικών περιστατικών. Μπορούν ακόμη να χρησιμοποιηθούν γραπτά από γνήστους άγγλους ή άγγλόφωνους συγγραφείς. Μπορεί να γίνεται στην τάξη αυτή και σωτηρή ανάγνωση, για να άκούονται οι μαθητές στη γρήγορη ανάγνωση.

3. Γραμματική και Συντακτική. Συμπληρώνεται στην τάξη αυτή ή διδύλια της αγγλικής γραμματικής, επισημαίνεται ιδιαίτερα ή σημασία των ρημικών τύπων (άπαιεμφύτου, μετοχών, γερουδίου), ή ακολουθεί των χρόνων και ή γρήση άκρίτων λέξεων και ιδιωματικών έκφράσεων.

4. Προφορικές έκθέσεις. Όργανώνονται συζητήσεις και διάλογοι πάνω σε θέματα της κοινωνικής ζωής για άσκηση στον προφορικό λόγο. Θέματα για συζήτηση μπορεί να είναι : ή εκπαίδευση, ή αγγλική γλώσσα, οι κοινωνικές συνθήσεις, ιστορική περιστατικά, κεί από τή σύγχρονη ζωή και όποιοδήποτε άλλον οικιακό θέμα.

5. Γραπτες άσκήσεις. Θά έχουν τή μορφή άσκήσεων του προηγούμενου χρόνου, με σχετική μεγαλύτερη πλοκή και ποιότητα.

6. Έκθέσεις. Σύνταξη επιστολών, περιγραφική σικηρών, άρτήρηση περιστατικών, περιληπτική άπόδοση κειμένων, όπως και στην προηγούμενη τάξη, έκταση 60-80 λέξεις είναι ικανοποιητική.

7. Μετάφραση. Σκόπιμο είναι να γίνεται σχετική μεταφραστική άσκηση κάθε 13 ήμέρες, από τήν άγγλική στην έλληνική και αντίστροφα.

II. ΓΑΛΛΙΚΑ

1. Προφορά. Άσκήσεις φωνολογίας και προφορής λέξεων και φράσεων κρίνονται άπαιτητές, όπως και στην προηγούμενη τάξη, π.χ. SEINE - CHAINE, SEIZE - CHAISE MOUSSE - MOUCHE κτλ. Έπανάληψη άσκήσεων σχετικών με τή δομή της γλώσσας και συνέσει τους : χρησιμοποιούνται για τή σκοπό αυτό φράσεις - υποδείγματα και γίνονται άσκήσεις αντικαταστάσεως όρων, άλλων χρόνων κ.π.

2. Ανάγνωση : Ανάγνωση από κατάλληλη συλλογή άπλουστευμένων κειμένων πεζογράφου, όπως τών : VOLTAIRE, P. MERINEE, H. BALZAC, A. DAUDET, M. PROUST, T. H. GAUTIER, J. MAUREAS, P. VERLAINE, G. APOILINAIRE, ABBE BREMOND.

Επεξεργασία κάθε φορά των κειμένων, που άποβλέπει στην έξκαγωγή των χαρακτηριστικών εκδηλώσεων του νεώτερου γαλλικού πολιτισμού, καθώς και παραλληλισμούς και σύγκριση με τή αντίστοιχα ρεύματα της Έλληνικής λογοτεχνίας (Κλασσικισμός, Ρομαντισμός, Παρωσιασμός, Ρεαλισμός, Συμβολισμός). Μπορεί να γίνεται και σωτηρή ανάγνωση, για να άκούονται οι μαθητές στη γρήγορη ανάγνωση. Λεξιλόγιο 2.500 περίπου λέξεων.

3. Γραμματική και Συντακτική. Συμπλήρωση της διδύλιας της Γραμματικής και του Συντακτικού με βάση τή αναγνωστέα λογοτεχνήματα. Έγγραμμοί ιδιωτικών (γαλλισμένων), παροιμιών και συνωνυμίων. Οι μαθητές άκούονται προσεκτικά στην πλοκή της γαλλικής γλώσσας, ώστε να άπορτηνεται ή κατά λέξη μεταφορά των έλληνικών έκφράσεων στη γαλλική.

4. Προφορικές άσκήσεις. Έπανάληψη των αριθμητικών, των όνομάτων των χωρών καθώς και των σπουδαιότερων τοπωνυμιών της Ελλάδος. Χρήση συνθέτων άναφορικών άνωθυμιών και άπαρεμφάτων και στους δύο χρόνους τους. Έφαρμογές στην παθητική φωνή καθώς και στις έρωηματικές και άρητικές έκφράσεις. Έφαρμογές στα περιφραστικά ρήματα (AVOIR FAIM, OTE, MA-PEUR) και στα άπρώσωπα (IL FAIT FROID, CHAUD-IL PLEUT).

5. Άσκήσεις στη συνομιλία. Θέματα σχετικά με τις έφευρέσεις, τις τέχνες, τόν κινηματογράφο, τήν τηλεόραση, τή όέτρα κτλ. Σύνταξη μικρών διαλόγων κτλ.

6. Άσκηση στη σύνταξη γαλλικών κειμένων. Για τή σκοπό θά γίνονται επαναλήψεις αυτών που διδάχτηκαν, άσκήσεις γραμματικής και συντακτικού καθώς και σύντομες έκθέσεις ποιητικού περιεχομένου.

7. Έκθέσεις. Σύνταξη επιστολών, άπόδοση θεμάτων που αναφέρονταν ή συζητήθηκαν και συνεχίζονται με τόν κινηματογράφο, τήν τηλεόραση, τή όέτρα, τις τέχνες, τή έμπόση, τή βιομηχανία, τις σπουδές κτλ. με 80 περίπου λέξεις. Άσκηση τών μαθητών στην τήρηση σχετικού με τή θέμα διαγράμματος, άπό επαναλήθρον σε αυτούς οι κυριότερες σχετική με τή θέμα λέξεις και υποδείγματα φράσεις.

8. Μετάφραση. Άσκηση ανά 15 ήμερο στη μετάφραση από τή έλληνική στα γαλλικά.

9. Όρθογραφία. Σύντομη άσκηση στην όρθογραφία, μετ φορά τή έβρωμά, σε κειμεν προτυπωσμένου, όπως και στην Δ' τάξη. Διόρθωση κατ' έπιλογή από τόν καθηγητή όρισμένων κάθε φορά τετραδίων.

ΙΧ. Φυσική Αγωγή Όρες 3.

Α' Τμήματα Άρρένων :

1) Άσκήσεις με κινησιολογική βάση το ρυθμό :

Βαδίσαις, μεταποτισίαις, δρόμοι, αναπνήσεις, άλματα. Έξωθερες άσκήσεις προς όλους τους άξονας και τὰ επίπεδα.

Συνασκήσεις και άσκήσεις για τήν επιτυχία προκαθορισμένου σκοπού.

Άσκήσεις και συνασκήσεις με τήν χρησιμοποίηση κινητών ή σταθερών γυμναστικών οργάνων. Άσκήσεις με σφαίρες, κοντούς, κοντοράκια, σπονιάνια, εμπόδια, στρώματα, κορίνες, πλινθία, σπονία αναρτήσιμας, άποκος, μονόζυγα, δίζυγα, πολύζυγα, δυναμόμετρα, βάση, αναπνήτήρια κ.τ.λ.

2. Άγωνιστική γυμναστική :

Άσκήσεις άγωνιστικής γυμναστικής και στά έξι (6) άγωνίσματα (στό έδαφος, στό μονόζυγο, δίζυγο, ίππο με λαβές, άλματα στό ίππο, στό κέρκυρα).

Διδασκαλία και έφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων και στά έξι όργανα.

Διδασκαλία τών κανονισμών τής άγωνιστικής γυμναστικής. Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Όργάνωση άγώνων.

3. Παιχνίδια - Άθλητισμός παιδιές.

Διδ/λία γυμναστικών-ψυχαγωγικών παιχνιδιών.

Μικρά παιχνίδια για τήν εισαγωγή και τήν προπόνηση στις άθλητικές παιδιές.

Όλοκλήρωση τής άτομικής τεχνικής και τής ομαδικής τακτικής στις άθλοπαιδιές. Διδ/λία τών κανονισμών.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Όργάνωση άγώνων.

4. Κλασσικός Άθλητισμός :

Διδ/λία όλων τών κατάλληλων για τήν ηλικία τών μαθητών τής Β' Λυκείου άγωνισμάτων του κλασσικού άθλητισμού.

Τελειοποίηση τής τεχνικής στό κυριότερα άγωνίσματα δρόμου, άλματος, και ρίψας.

Διδ/λία τής τεχνικής τών σκυταλοδρομιών και τών κανονισμών όλων τών άγωνισμάτων.

Έπιδειξη καλύτερεςώσεως τής άτομικής επίδοσεως τών μαθητών στό άγωνίσματα τής ειδικεύσεως τους.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Όργάνωση άγώνων.

5. Κολύμβηση :

Διδ/λία όλων τών ειδών κολυμβήσεως και τελειοποίηση τής άτομικής τεχνικής.

Διδ/λία τής τακτικής τής ομαδικής κολυμβήσεως και τών κανονισμών.

Έπιδειξη καλύτερεςώσεως τής άτομικής επίδοσεως τών μαθητών στό άγωνίσματα τής προτιμώσεως τους.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Όργάνωση άγώνων.

Όλοκλήρωση τής διδ/λίας τής ναυαγσωστικής και τής τεχνικής άναπνοής.

6) Λοιπά άθλήματα :

Όπου οι γενικότερες συνθήκες τό επιτρέπουν, οι μαθητές διδάσκονται και επιδίδονται στό ναυτικά, χιονοδρομικά, όρειβατικά, αεροναυτικά κ.τ.λ. άθλήματα. Κατά τή διδ/λία τών αναφερομένων άθλημάτων επιδίδεται ή τελειοποίηση τής τεχνικής, ή ολοκλήρωση τής τακτικής και τών κανονισμών, ό σχηματισμός ομάδων και ή δημιουργία, σύμφωνα με τήν κλίση τών μαθητών, άθλητικών εκδηλώσεων.

7. Έλληνικοί χοροί :

Διδασκαλία τών πανελληνίων χορών καθώς και άλλων χορών από διάφορες περιούγες τής Ελλάδος και ιδιαίτερα τής περιούγης όπου βρίσκεται τό Λίκαιο. Σχηματισμός συγκροτήματος λαϊκών χορών από μαθητές.

Β' Τμήματα Όθρών :

1. Άσκήσεις με κινησιολογική βάση το ρυθμό :

Βαδίσαις, μεταποτισίαις, δρόμοι, αναπνήσεις, άλματα. Έξωθερες άσκήσεις προς όλους τους άξονας και τὰ επίπεδα.

Συνασκήσεις και άσκήσεις για τήν επιτυχία προκαθορισμένου σκοπού.

Άσκήσεις και συνασκήσεις με τή χρησιμοποίηση κινητών ή σταθερών γυμναστικών οργάνων. Άσκήσεις με σφαίρες, κοντούς, κοντοράκια, σπονιάνια, κορδέλες, στερφάνια, εμπόδια, στρώματα, κορίνες, πλινθία, δοκούς, δίζυγα, πολύζυγα, αναπνήτήρια κ.τ.λ.

2. Άγωνιστική Γυμναστική :

Άσκήσεις άγωνιστικής γυμναστικής και στά τέσσερα (4) άγωνίσματα στό έδαφος, στό δίζυγο, στό δοκό και άλματα στό ίππο).

Διδασκαλία και έφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων και στά τέσσερα άγωνίσματα.

Διδασκαλία τών κανονισμών τής άγωνιστικής γυμναστικής. Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Όργάνωση άγώνων.

3. Ρυθμική άγωνιστική γυμναστική :

Άσκήσεις ρυθμικής άγωνιστικής γυμναστικής με κορίνες, μπλάες, στερφάνια, σπονιάνια και κορδέλες.

Διδασκαλία και έφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων με διάφορα όργανα.

Διδασκαλία τών κανονισμών τής ρυθμικής άγωνιστικής γυμναστικής.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Όργάνωση άγώνων.

4. Παιχνίδια - Άθλητισμός παιδιές.

Διδασκαλία γυμναστικών - ψυχαγωγικών παιχνιδιών.

Μικρά παιχνίδια για τήν εισαγωγή και τήν προπόνηση στις άθλητικές παιδιές. Όλοκλήρωση τής άτομικής τεχνικής και τής ομαδικής τακτικής στις άθλοπαιδιές. Διδασκαλία τών κανονισμών.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Όργάνωση άγώνων.

5. Κλασσικός Άθλητισμός :

Διδασκαλία όλων τών κατάλληλων για τήν ηλικία τών μαθητριών τής Β' Λυκείου, άγωνισμάτων του κλασσικού άθλητισμού.

Τελειοποίηση τής τεχνικής στό κυριότερα άγωνίσματα δρόμου, άλματος, και ρίψας.

Διδασκαλία τής τεχνικής τών σκυταλοδρομιών και τών κανονισμών όλων τών άγωνισμάτων.

Έπιδειξη καλύτερεςώσεως τής άτομικής επίδοσεως τών μαθητριών στό άγωνίσματα τής ειδικεύσεως τους.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Όργάνωση άγώνων.

6. Κολύμβηση :

Διδασκαλία όλων τών ειδών κολυμβήσεως και τελειοποίηση τής άτομικής τεχνικής.

Διδασκαλία τής τακτικής τής ομαδικής κολυμβήσεως και τών κανονισμών.

Έπιδειξη καλύτερεςώσεως τής άτομικής επίδοσεως τών μαθητριών στό άγωνίσματα τής προτιμώσεως τους.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Όργάνωση άγώνων.

Διδασκαλία τής ναυαγσωστικής και τής τεχνικής άναπνοής.

7. Λοιπά άθλήματα :

Όπου οι γενικότερες συνθήκες τό επιτρέπουν, οι μαθητές διδάσκονται και επιδίδονται στό ναυτικά, χιονοδρομικά, όρειβατικά, αεροναυτικά κ.τ.λ. άθλήματα. Κατά τή διδασκαλία τών αναφερομένων άθλημάτων επιδίδεται ή καλύτευση τής τεχνικής, ή ολοκλήρωση τής τακτικής και τών κανονισμών, ό σχηματισμός ομάδων και ή δημιουργία, σύμφωνα με τήν κλίση τών μαθητριών, άθλητικών εκδηλώσεων.

7. Έλληνικοί χοροί :

Διδασκαλία τών πανελληνίων χορών καθώς και άλλων χορών από διάφορες περιούγες τής Ελλάδος και ιδιαίτερα τής περιούγης που βρίσκεται τό Λίκαιο.

Σχηματισμός συγκροτήματος λαϊκών χορών από μαθητρίες.

X. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ Όρα 1.

Σκοπός :

Τά μάθημα τής Οικονομικής Γεωγραφίας άποσκοπεί στό νά εισαγάγει τους μαθητές στό στοιχεία τής οικονομίας

κώς ζωής του ανθρώπου (Βιομηχανία, 'Εμπορίου-Τουρισμῶν-Συγκοινωνίας-'Επικοινωνίας) και να ἐπισημάνει οικονομικά θέματα πού ἐνδιαφέρουν τὴν Ἑλλάδα σήμερ.

Διδακτέα ὄλη :

I. Ἀνθρωπογεωγραφία.

Ὁ προϊστορικός ἄνθρωπος καὶ ἡ ζωὴ του. Προϊστορικοὶ χρόνοι καὶ οἱ ἐποχές τοῦ λίθου καὶ τῶν μεταλλῶν. Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ φυσικὸ περιβάλλον. Ἐπίδραση τοῦ ἀνθρώπου στὸ περιβάλλον. Ἐπίδραση τοῦ περιβάλλοντος στὸν ἄνθρωπο.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς. Δημογραφικὰ φαινόμενα-Μετανικτικὸς πληθυσμῶν.

Συγκέντρωση ἀνθρώπων σὲ πόλεις - αἰτία καὶ συνέπειες. Πυκνότητα πληθυσμοῦ τῆς γῆς κατὰ ζώνες. Φυλὲς καὶ γλώσσες.

Ὁ πολιτισμὸς : Ἔννοια, βαθμοί, ἀρχαῖες κοινότητες πολιτισμοῦ.

Στοιχεῖα τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ. Θρησκεία, Ἐπιστήμη, τέχνη, οἰκονομία, Πολιτεία, Κράτος, Σύγχρονα κέντρα πνευματικοῦ πολιτισμοῦ.

II. Οἰκονομικὴ ζωὴ.

Γενικὲς ἔννοιες :

Παραγωγή : γεωργικὴ, κτηνοτροφικὴ, δασικὴ, ἀλιευτικὴ, μεταλλευτικὴ, βιομηχανικὴ.

Παραγωγή :

Γεωργικὴ, κτηνοτροφικὴ, δασικὴ, ἀλιευτικὴ, μεταλλευτικὴ, βιομηχανικὴ.

Πηγὲς ἐνέργειας :

Γαῖανθρακας, πετρέλαιον, λευκὸς ἀνθρακας, ἠλεκτρικὴ καὶ πυρηνικὴ ἐνέργεια.

Συγκοινωνίες-ἐπικοινωνίες, μεταφορὲς, ἐμπόριο.

Μεγάλες οἰκονομικὲς δυνάμεις - ὑπανάπτυκτες καὶ ὄχι ἀνάπτυχτες χώρες.

Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία καὶ ἡ διεθνὴς ἀγορὰ.

Ἡ Ἐυρωπαϊκὴ Οἶκον. Κοινότητη καὶ ἡ σύνδεση τῆς Ἑλλάδος μ' αὐτήν.

Σύγχρονα προβλήματα :

Ἡ μόνωση τοῦ περιβάλλοντος, τὸ ενεργειακὸ πρόβλημα

XI. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ - ΎΓΙΕΙΝΗ, Ὀρα 1.

I. Ἀνθρωπολογία :

1. Τὸ ἐρεστικὸ σύστημα.
2. Τὸ μυϊκὸ σύστημα.
3. Τὸ πεπτικὸ σύστημα.
4. Ἡ ἀπομύζηση.
5. Τὸ ἀναπνευστικὸ σύστημα.
6. Ἡ παραγωγή τῆς φωτῆς.
7. Τὸ κυκλοφορικὸ σύστημα.
8. Τὸ οὐροποιητικὸ σύστημα.
9. Οἱ ἐνδοκρινεῖς ἀδένες.
10. Οἱ ἀδένες ἀναπαραγωγῆς καὶ τὸ γεννητικὸ σύστημα.
11. Τὸ νεφρικὸ σύστημα.
12. Τὰ αἰσθητήρια ὄργανα : Ἡ ὄραση, Ἡ ἀκοή, Ἡ ὄσφρηση, Ἡ γεύση.
13. Τὸ καλυπτήριον σύστημα.
14. Ἡ ἐνόητη τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανισμοῦ.

II. Ὑγιεινὴ :

1. Ἀέρας :

Φυσικὲς ιδιότητες τῆς ἀτμόσφαιρας. Θερμοκρασία τοῦ ἀέρα. Ἡ ὑγρασία τοῦ ἀέρα. Διαταραχὲς τῆς ὑγείας ἀπὸ τὴς ὑψηλῆς θερμοκρασίας. Διαταραχὲς τῆς ὑγείας ἀπὸ τῆς χαμηλῆς θερμοκρασίας. Ἀτμοσφαιρικὴ πίεση.

Ἥλιακὴ ἀκτινοβολία. Ἀτμοσφαιρικὸς ἠλεκτρισμὸς. Κλίμα καὶ καύρος. Τὸ ἡπειρωτικὸ κλίμα. Τὸ θαλάσσιον κλίμα.

Τὸ ὄρειον κλίμα. Ρύπανση καὶ μόνωση τοῦ ἀέρα. Διαταραχὲς ἀπὸ τὴν ἰοντογόνο ἀκτινοβολία.

2. Λοιμωδὴ νοσήματα :

Πύλη εἰσόδου τῶν μικροβίων στὸν ὀργανισμό. Ἀνοσία. Ἐμβόλια καὶ ὄροι. Γενικὰ μέτρα γὰρ τὴν καταπολέμηση τῶν λοιμωδῶν νόσων. Συνήθη λοιμωδὴ νοσήματα στὴν Ἑλλάδα (ἀνεμοβλογιά, ἀσκαριδίαση, ἄχουρ (κασιόβα), Βλεννόρροια, Γρίπη, Διφθερίτιδα, δυσεντερία, ἀμοιβαδικὴ δυσεντερία, Βακτηρικὴ δυσεντερία, ἐρυθρὰ, ἥπατιτιδα, Ἰλαρά, κοκίτης, κοινὸ κρουδύλωμα, κινάγγη ἢ ἀμυγδαλίτιδα, λέπτα, λύσσα, μελιταῖος πυρετός, ὄξεια ἐπιδημικὴ ἔρκεφαλονωτιαία μηνιγγίτιδα, ὄστρακιά, παράτυφοι καὶ τυφοειδῆς πυρετός, παρωτίτιδα, πολιομυελίτιδα, σφαιλῆ, ταινία, ἐχθόκοκκος, τέτανος, τρίμηρος πυρετός, φυματίωση, φώρα, φθειρίαση).

3. Ἐπιδημιολογία μὴ λοιμωδῶν νόσων :

Καρδιόχει νεοπλασίες. Καρδιαγγειακὲς παθήσεις. Ἔλκος τοῦ στομάχου καὶ τοῦ δωδεκαδάκτυλου. Διαβήτης. Ἀτυχήματα καὶ αὐτοκτονίες. Ψυχικὰ νοσήματα. Κληρονομικὲς καὶ συγγενεῖς νόσοι. Ἐθνογόνη. Ὑγιεινὴ τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος. Κοινωνικὰ νοσήματα καὶ κοινωνικὴ ὑγιεινὴ. Ἐπαγγελματικὴ ὑγιεινὴ καὶ Ἱατρικὴ τῆς ἐργασίας.

XII. ΛΑΤΙΝΙΚΑ Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὄρες 2

Σκοπός :

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῶν λατινικῶν εἶναι :

α) Νὰ μῆσει τοὺς μαθητὲς στὸ βασικὸ λεξιλόγιον καὶ τὴς κύριες λειτουργίας μὲς ὑποδειγματικὰ πευθροχημένης γλώσσας, ἢ ὅποια ἐχει δανείσει στὴν Ἐπιστήμη, στὴν Τέχνη καὶ τῆς φιλοσοφία πολλὰ καὶ σημαντικὰ συστατικὰ στοιχεῖα τῆς καὶ εἶναι ἢ μῆτερά - γλώσσα τῶν σημαντικότερων γλωσσῶν τοῦ δυτικοῦ κόσμου.

β) Νὰ κίνη τοὺς μαθητὲς ἰκανοὺς νὰ διαβάσῃ καὶ νὰ κατανοοῦν ἀπλά κείμενα τῆς κλασσικῆς λατινικῆς γραμματικῆς, ὥστε νὰ διεγερθεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τους γὰρ εὐρύτερη γραμμορία μὲ τὰ πολιτιστικὰ στοιχεῖα καὶ τὴς ἀξίες, τῶν ὁποίων αὐτὰ τὰ κείμενα εἶναι φορεῖς.

Διδακτέα ὄλη :

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ. ὄρες 2.

Ἀνάγνωση καὶ μετάφραση ἀπλῶν λατινικῶν κειμένων ἀπὸ τὸ ἐγκεκριμένο Ἀναγνωστικὸ τῆς λατινικῆς.

Παράλληλα, καὶ μὲ βάση τὴς ἀσκήσεις τοῦ Ἀναγνωστικοῦ, συστηματικὴ διδασκαλία τῶν συνθέσεων γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων ἀπὸ τὸ ἐγκεκριμένο διδακτικὸ ἔγχειριδιο τῆς λατινικῆς Γραμματικῆς σὲ τὴς ἑκάστη ὄση χορεύεται γὰρ μὲ πρώτη γραμμορία τῶν μαθητῶν μὲ τῆς γλώσσα αὐτὴ καὶ ὄση ἀπαιτεῖται γὰρ νὰ καταστοῦν οἱ μαθητὲς ἰκανοὶ νὰ διαβάσῃ, νὰ μεταφράσῃ καὶ νὰ κατανοοῦν τὸ περιεχόμενο τῶν διδασκόμενων λατινικῶν κειμένων.

Εἰδικότερα :

α) Ἀπὸ τῆς Γραμματικῆς θὰ διδασθῇ κυρίως : Τὰ στοιχεῖα πού εἶναι χρῆσιμα γὰρ τῆς σωστῆς προφορᾶ καὶ τῶν ἀνάγνωση τοῦ λατινικοῦ κειμένου. Οἱ πέντε κλίσεις τῶν ὀνομαστικῶν, τὰ ἐπίθετα καὶ τὰ παραθετικὰ τοὺς χωρὶς τὴς λεπτομέρειας καὶ τὴς ἐξαιρέσεις πού ἀφοροῦν τὸ σχηματισμὸ καὶ τὴν κλίση τύπων πού ἀπανοῦντα ἀπατοῦν στὰ συνήθη κείμενα. Οἱ πύο συνηθισμένοι τύποι τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀπὸλυτων καὶ τακτικῶν ἀρθημητικῶν. Τὰ στοιχειώδη εἰσαγωγικὰ στὸ λατινικὸ ὄημα. Τὸ βοηθητικὸ esse καὶ οἱ πύο συνήθεις σύνθετοι τύποι του. Οἱ κλίσεις τῶν ὀμαλῶν ρημάτων. Ἀρχικὸ χρόνο. Τὰ συνηθέστερα ἀποθεματικὰ καὶ ἡμαποθετικὰ ρήματα καθὼς καὶ τὰ συνηθισμένα ἀκλιτα μέρη τοῦ λόγου καὶ κυρίως οἱ πρόθεσις καὶ οἱ σύνδεσμοι.

β) Ἀπὸ τὸ συντακτικὸ θὰ διδασθῇ : Τὰ βασικότερα καὶ ἀπλοῦστερα φαινόμενα τῆς λατινικῆς συντάξεως, ὄσα εἶναι ἀπαραίτητα γὰρ νὰ ἀντιλαμβάνονται οἱ μαθητὲς τοὺς

τρόπου δομής τῆς ἀπλής καὶ τῆς σύνθετης λατινικῆς προτάσεως, σὲ βαθμὴ πού τὴν χρειάζεται γιὰ τὴν κατάρτιση συνήθων λατινικῶν κειμένων.

γ) Ἡ διδασκαλία τῶν γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων δὲν θὰ ἀκολουθεῖ τῆ συστηματικῆς κατάταξής τους στὰ οἰκεία διδασκτικὰ ἔγχειριδια, ἀλλὰ θὰ παρακολουθεῖ τῆ σειρά τῶν ἀσκήσεων τοῦ Ἀναγνωστικοῦ.

δ) Ἡ ἐμπέδωση τῶν διδασκόμενων θὰ ἐπιδικάζεται κυρίως μὲ γραπτές ἢ καὶ προφορικές ἀσκήσεις πού θὰ περιλαμβάνουν:

1. Φράσεις καὶ μικρές - ἀπλές προτάσεις γιὰ συμπλήρωση ἢ μετασχηματισμὸ ὁρισμένων μερῶν τους.

2. Λέξεις, φράσεις καὶ μικρές - ἀπλές προτάσεις γιὰ μεταφορά ἀπὸ τὰ ἑλληνικά στὰ λατινικά καὶ τὸ ἀντίθετο.

3. Πρέπει νὰ καταβάλλεται ἰδιαίτερη προσπάθεια γιὰ τὴν ἀπομνημόνευση λέξεων καὶ φράσεων μὲ τίς ὁποῖες θὰ ἐμπλουτίζεται προοδευτικὰ τὸ λατινικὸ λεξιλόγιον τῶν μαθητῶν. Στερεότυπες λατινικῆς φράσεις πού διατηροῦνται ἀκόμη ὡς βροὶ ἢ ἀποβηγματικῆς ἐκφράσεις πρέπει νὰ ἐπισημαίνονται ἰδιαίτερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

▲ΕΥΤΕΡΑ (Β) ΤΑΞΗ ἙΣΠΕΡΙΝΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ἄρθρο 3.

1. Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὥρες ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴ Β' τάξη Ἑσπερινῶν Λυκείων Γενικῆς κατευθύνσεως ὀρίζονται ὡς ἐξῆς:

Μαθήματα	Ὑποψίες
Θρησκευτικὰ	2
Νέα Ἑλλην. Γλώσσα καὶ Γραμματεία	3
Ἀρχαία Ἑλλην. Γλώσσα καὶ Γραμ.	5
Ἱστορία	2
Ψυχολογία	2
Ἐξὴν Γλώσσα	2
Μαθηματικὰ	4
Φυσικὰ (Φυσικὴ - Χημεία)	3
Ἀνθρωπολογία	1/2 (1 ὥρ. α' τετρ.)
Ἑλληνικὴ	1/2 (1 ὥρ. β' τετρ.)
Φυσικὴ Ἀγωγή	1

Σύνολο 25

2. Τὸ μάθημα τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς προβλέπεται νὰ διδάσκεται πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ τῶν μαθημάτων καὶ μὲ σύμπτυξη τῶν τάξεων ἢ τῶν τμημάτων κατὰ τὸ δυνατόν.

Ἄρθρο 4.

1. Οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Π. Δ/τος πού καθορίζουν τὴν διδασκτέα ὕλη τῶν Θρησκευτικῶν, τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσας καὶ Γραμματικῆς, τῆς Ψυχολογίας, τῆς Ἐξὴν Γλώσσας, τῆς Ἀνθρωπολογίας - Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς Β' τάξεως τῶν Ἡμερησίων Λυκείων Γεν. Κατευθύνσεως ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως καὶ γιὰ τὰ ἴδια μαθήματα τῆς Β' τάξεως τῶν Ἑσπερινῶν Λυκείων Γεν. Κατευθύνσεως.

Ἀπὸ τὴν ὕλη τοῦ μαθήματος τῆς Φυσ. Ἀγωγῆς θὰ γίνεται ἐπιλογή κατάλληλα προσαρμοσμένη στὴν ἰδιουτυπία τοῦ Ἑσπερινῶν Λυκείου.

2. Ἡ διδασκτέα ὕλη τῶν ὑπολοίπων μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τῶν Ἑσπερινῶν Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως καθορίζεται ὡς ἐξῆς:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ

ΩΡΕΣ 5.

Α. Γλωσσικὴ διδασκαλία: Ὑποψίες 1.

Θὰ συνεχιστοῖ καὶ θὰ ὁλοκληρωθεῖ ἡ συστηματικὴ διδασκαλία τοῦ Συνακτικῶ. Τὸ μάθημα θὰ ξεκινᾷ ἀπὸ μιὰ σειρά παραδειγμάτων τῆς δημοτικῆς καὶ κατόπιν θὰ γίνεται

ἡ μετάφραση στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ. Ὅταν ὁλοκληρωθεῖ ἡ διδασκαλία ἐνὸς εὐρύτερου κεφαλαίου, ἡ γενικὴ κατάρτιση τῶν ραγινομένων πού μελετήθηκαν θὰ γίνεται μὲ φρονιμὴ ἐνα ἀδίδακτα θέματα, πού προσφέρεται γιὰ τὴν ἐδραίωση τῶν κύριων σημείων τῆς ὕλης πού διδάχθηκε.

Β. Ἐρμηνεία Κειμένων ἀπὸ τὸ Πρωτότυπο, ὥρες 4 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου, ὥρες 3 ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους

α) Πλάτωνος Κρίτων, ὥρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1) Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: Βίος καὶ διδασκαλία τοῦ Σωκράτη, βίος καὶ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνα, τὸ φιλοσοφικὸν διάλογο ὡς γραμματολογικὸν εἶδος.

II) Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ διαλόγου.

III) Μὲ τὴν ὁλοκληρωθεῖ τῆς ἑρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ γίνει ἡ συνολικὴ θεώρηση τοῦ διαλόγου, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ μαθητῆς τὸ περιεχόμενον, τὴν ἐπιχειρηματολογία, τὴ μορφή τοῦ ἔργου καὶ τίς ἀρετῆς τοῦ ὅρου τοῦ Πλάτωνα.

β) Ὀμήρου Ἰλιάδα (Ἐκλογές), ὥρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1) Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: Ὁ ἱστορικὸς πυρήνας τῆς Ἰλιάδας καὶ ὁ ἐμπλουτισμὸς του μὲ μυθολογικὰ στοιχεία. Ὁ ποιητὴς τῆς Ἰλιάδας (μὲ σύνομα καὶ σαφὴ ἔκθεση τοῦ ὁμηρικῶν ζητημάτων) - τὸ περιεχόμενον καὶ γενικὸ διάγραμμα τῆς Ἰλιάδας (ἔπου θὰ ἐρμηνεύεται καὶ ἡ μορφή τοῦ ἔργου) - Ἡ ἀπόδραση τῶν ὁμηρικῶν ἐπτῶν στὸν ἑλληνικὸν καὶ παγκόσμιον πολιτισμὸν.

II) Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν ραβδίων: Α (στ. 1-305), Ε (στ. 1-317), Ζ (στ. 237-529) καὶ Ω (στ. 144-804).

III) Ἡ γενικὴ θεώρηση, πού θὰ γίνει μετὰ τὴν ὁλοκληρωθεῖ τῆς ἑρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ ἔχει ὡς στόχο τὴν κατάδειξη τῶν ἀρετῶν τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως καὶ τῶν διαφορῶν στὸ χαρακτηριστὴ τῶν δύο ὁμηρικῶν ἐπτῶν (καὶ τὴν ἐξήγησή τους).

γ) Εὐριπίδου Ἰφιγένεια ἢ ἐν Ταύροις ἢ Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι, ὥρες 3 ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους

1. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: Γέννηση καὶ ἐξέλιξη τῆς δραματικῆς ποιήσεως - Σύνδεση τῆς μετὰ τὴν ἰουσιαστικὴν λατρεία - Ὁ ἰδιαίτερος χαρακτήρας τῆς τραγωδίας καὶ ὁ ἀριστοτελικὸς ὁρισμὸς - Ἐορτές τοῦ Διονύσου καὶ παραστάσεις δραμάτων - Τὸ ἀρχαῖον θέατρο καὶ ἡ σκευὴ του.

Οἱ τρεῖς μεγάλοι δημιουργοὶ: Αἰσχύλος - Σοφοκλῆς - Εὐριπίδης - Βίος καὶ ἔργο του Εὐριπίδου.

II) Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς μιᾶς ἀπὸ τίς δύο τραγωδίας τοῦ Εὐριπίδου. Ἄν κρινετα ἄποδοτικὸ ἀπὸ τὸ διδασκόντα, τὰ χωρικὰ μέρη μποροῦν νὰ διδασθοῦν ἀπὸ μετάφραση.

III) Ὅσοι ἀπὸ τὴν ὁλοκληρωθεῖ τῆς ἑρμηνείας, θὰ γίνει συνολικὴ θεώρηση τῆς τραγωδίας. Μὲ τὰ δεδομένα τῆς διδασκαλίας θὰ ποσοθετηθεῖ ὁ Εὐριπίδης στὴν ἐποχὴ του καὶ στὸ λογοτεχνικὸν εἶδος πού ἀνήκει, θὰ ἀνιχνευθοῦν τὸ ραβδωτὸν νόημα τοῦ ἔργου πού διδάχθηκε καὶ οἱ ιδέες πού ἐκφράζονται σ' αὐτό. θὰ γίνει χαρακτηρισμὸς τῶν κυρίων προσώπων τοῦ ἔργου καὶ ὁ ὑπογραμμισθεῖ ὁ δραματικὸς χαρακτήρας του καὶ οἱ θεατρικῆς ἀρετῆς του.

Γ. Ἐρμηνεία Κειμένων ἀπὸ μετάφραση, Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους, ὥρα 1 ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

1) Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: τὴ δίκη τοῦ Σωκράτη, γενικὸν διάγραμμα, καὶ μορφή τῆς Ἀπολογίας.

II) Θὰ ἀκολουθήσει ἡ πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς Ἀπολογίας.

111) Στη γενική θεωρήση θα οδηγηθούν οι μαθητές να κατανοήσουν τη βαθύτερη ήθικη σημασία της 'Απολογίας' να σχηματίσουν την εικόνα της πνευματικής, κοινωνικής και ήθικης προσωπικότητας του Σωκράτη από τα δεδομένα του κειμένου (σε συσχέτισμό με εκείνα του Κρίτων) και να διαπιστώσουν τη διαφορά της 'Απολογίας' από τα γνωστά σε αυτούς ρητορικά κείμενα.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Όρες 2.

1. 'Η Μακεδονία και η άλλη 'Ελλάδα.
'Η Μακεδονία - Φίλιππος Β'.
'Ο 'Ελληνισμός στην 'Ασία - 'Αλέξανδρος
'Η 'Ελληνιστική περίοδος.
'Η πνευματική ζωή στην 'Ελληνιστική περίοδο.
Μεταφορά του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

2. 'Η Ρώμη και η 'Ελλάδα.
'Η καλύτερη ιστορία της Ρώμης.
'Η εξάπλωση της Ρώμης.
Ρώμη και Καρχηδόνα - Ρώμη και 'Ανατόλη.
'Επιλόγιος: 'Η προσφορά του ελληνορωμαϊκού κόσμου. (Ιστορία Ρωμαϊκή - Βυζαντινή, 146 π.Χ.-1453 π.Χ.).

3. Συνέπειες των μεγάλων κατακτήσεων για τους Ρωμαίους κατακτητές: Οικονομία.
Κοινωνία (νέες κοινωνικές τάξεις, δούλοι).
Τρόποι ζωής (θρησκεία, γράμματα, τέχνες, εκπαίδευση).
Προσπάθειες για μεταρρύθμιση: Γράκχους.
4. Δοκιμασίες της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας.
'Η στρατιωτική μεταρρύθμιση (του Μάρκου) και οι συνέπειές της.

Πρώτα δείγματα τρομοκρατίας, δικτατορίας (Σύλλας).
'Η πρώτη Τριανδρία.
'Η δράση του 'Ιουλίου Καίσαρα.
Δεύτερη Τριανδρία. Κατάλυση της Δημοκρατίας
Ρωμαϊκρατία στην 'Ελλάδα 146 π.Χ. - 27 π.Χ.

5. Ρωμαϊκή Ειρήνη: 'Ασφάλεια και Εννομία στους λαούς της Μεσογείου.
'Η εποχή του Αδριανού. Οικονομική του νέου Κράτους.
Δύο αιώνες αυτοκρατορίας (ως το τέλος των 'Αντωνίων).
'Ο ρωμαϊκός κόσμος στα χρόνια της άκμης (ένδοξη πολιτισμού, γράμματα, θρησκείες).

6. Το Ρωμαϊκό Κράτος στο δρόμο της παρακμής.
'Η κρίση του 3ου αιώνα μ.Χ. (εσωτερική άνοχη, δυναστεία των Σεδίμων, οι 30 τύραννοι, επαναστάσεις, νέοι ηγέτες, διάσπαση της διοικητικής ενότητας).

Άφιξη της παρακμής.
Διοικητικές μεταρρυθμίσεις.
'Ο Χριστιανισμός (ως την ώρα του Ουάσιμου).
Τέχνη Ρωμαϊκή και Χριστιανική (ως τις αρχές του 4ου αι.).

7. Πρωτοβυζαντινή 'Εποχή: 'Από την 'Αρχαιότητα στο Μεσαίωνα (324-610).
Οι δύο πρώτοι αιώνες (από τον Κων/νο Α' ως τον 'Ιουστινiano, 324-518).

Χριστιανισμός και 'Ελληνισμός, οι παράγοντες που συνθέτουν τη Φυσιογνωμία του Βυζαντίου.
'Η πολιτική των αυτοκρατόρων από τον Κων/νο Α' ως τον 'Ιουστινiano.

Κατάρρευση του Δυτ. Ρωμ. Κράτους. Βαρβαρικές επιδρομές (Γερμανοί - Ούννοι).
'Ο 'Ιουστινιανός και οι διάδοχοι (ως το 610 μ.Χ.).
'Η Χριστιανική-Βυζαντινή τέχνη (από 313-610 μ.Χ.).

8. Βυζαντινή 'Εποχή (610-1081 μ.Χ.) περίοδος Α' (610-717):

Οι άγόνες του Βυζαντίου έναντι εξωτερικών ηθέρων (από τον 'Ηράκλειο ως την άνοδο της δυναστείας των 'Ισαυρών, 610-717 μ.Χ.).
'Εμπόση και περίοδος του 'Ισλάμ.

'Εξόρμησι των 'Αράβων (ως την αναχαίτισή τους στο Poitiers, 732 μ.Χ.).

'Ϊδρυση Βουλγαρικού Κράτους στο Δούναβη.
'Εξέλληνισμός του Βυζαντινού Κράτους.
9. Βυζαντινή εποχή (610-1081 μ.Χ. Περίοδος Β' (717-867) 'Υπέρβαση των διαχευρίων.

Εικονομαχία, Πολιτιστική ακτινοβολία:
Οι αυτοκράτορες.
Εικονομαχία.
'Αγώνες προς τους 'Αραβες και τους Βουλγάρους.
Το Παπικό Κράτος.
Παραμονές 'Ακμής (ή ανέα εποχή) του Μιχαήλ Γ'.
Βυζαντινή Τέχνη της εποχής αυτής.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Όρες 4

ΤΑΣΗ Β'

1. 'Άλγεβρα - Τριγωνομετρία:
1. 'Εξισώσεις β' βαθμού:
'Επίλυση εξισώσεων β' βαθμού με ένα άγνωστο. 'Έννοια του μιγαδικού αριθμού. Πράξεις στο σύνολο των μιγαδικών αριθμών. Είδος των ριζών του δευτεροβάθμιου τριωνομίου $ax^2 - bx - \gamma$. Συμμετρικές παραστάσεις των ριζών του δευτεροβάθμιου τριωνομίου συναρτήσει των συντελεστών του. Πρόσημο των ριζών του. Τροπή του $ax^2 - bx - \gamma$ σε γινόμενο παραγόντων. Έιρεση δευτεροβάθμιας εξίσωσης όταν δίνονται οι ρίζες της. Πρόσημο του $ax^2 - bx - \gamma$ για τις διάφορες πραγματικές τιμές του x . Μέγιστο ή ελάχιστο του τριωνομίου. Γραφική παράσταση της $x - ax^2 - bx - \gamma$.

2. 'Ανισώσεις β' βαθμού:
'Επίλυση ανισώσεων β' βαθμού με έναν άγνωστο. 'Ανισώσεις ανώτερου βαθμού. Συστήματα ανισώσεων. Θέση πραγματικού αριθμού ως προς τις πραγματικές ρίζες του δευτεροβάθμιου τριωνομίου.

3. 'Εξισώσεις που ανάγονται σε δευτεροβάθμιες:
Διτετραγώνες εξισώσεις. Τροπή διπλών ριζικών σε απλά. 'Αντιστροφες εξισώσεις. Διωνυμες και τριωνυμες εξισώσεις. 'Εξισώσεις με ριζικά β' τάξεως.

4. Συστήματα 'Εξισώσεων:
Συστήματα εξισώσεων από τις οποίες μία είναι δευτεροβάθμια. Άλλες άπλες περιπτώσεις συστημάτων. Προβλήματα.

5. Πολυωνυμικές 'Εξισώσεις:
'Επίλυση πολυωνυμικής εξισώσεων. Τριγωνομετρικές εξισώσεις που ανάγονται σε πολυωνυμικές.

6. Μαθηματική 'Επαγωγή:
'Αρχή της μαθηματικής επαγωγής. 'Εφαρμογές.

7. 'Απλότος τιμή πραγματικού αριθμού:
'Ορισμός: 'Ιδιότητες: $(\alpha) = (-\alpha)$, $(x - \alpha) \in (=) \alpha - \epsilon(x) \alpha + \epsilon$, $(\alpha + \beta) \in (=) (\alpha) + (\beta)$, $(\alpha\beta) \in (=) (\alpha\beta)$
'Επίλυση εξισώσεων $\alpha(x) + \beta = 0$, $\alpha(x) + \beta x + \gamma = 0$, $\alpha x^2 + \beta(x) + \gamma = 0$.

8. 'Ακολουθίες:
'Ορισμός, Μονότονη ακολουθία. Φραγμένη ακολουθία. Σύγκλιση ακολουθίας. Μηδενική ακολουθία. Σύγκλιση άθροισματος, διαφοράς, γινομένου και πηλίκου ακολουθιών. 'Εφαρμογή στον υπολογισμό ριζών εξισώσεων.

9. ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ

Τριγωνομετρικοί αριθμοί άθροίσματος και διαφοράς δύο τόξων. Σχέσεις των τριγωνομετρικών αριθμών ενός τόξου με τους τριγωνομετρικούς αριθμούς του διπλασίου τόξου.

Π. Γεωμετρία: Όρες 1α' τετρ.

» 2 β' τετρ.

1. Κανονικά Πολύγωνα:
'Ορισμός. 'Ιδιότητες. Κατασκευές εξαγώνου, τριγώνου, τετραγώνου, πενταγώνου και πενταγώνου.

2. Μέτρηση Κύκλου:
Μήκος κύκλου. 'Εμβαδό κυκλικού δίσκου, κυκλικού τομέα και κυκλικού τμήματος.

3. Εὐθείαι καὶ Ἐπίπεδα στὸ χῶρο.
Ἄξιωματα τοῦ ἐπιπέδου. Σχετικὴς θέσεις εὐθειῶν καὶ ἐπιπέδου. Καθετότητα εὐθείας καὶ ἐπιπέδου. Κοινὴ κάθετος δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν. Διάδροσ γωνία. Καθετότητα ἐπιπέδου. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου.

ΦΥΣΙΚΗ

Τάξη Β' - Ὁρες 2.

Θερμότητα :

Διαστολὴ τῶν σωμάτων.
Θερμότητα. Θερμοκρασία. Θερμόμετρα. Διαστολὴ τῶν στερεῶν. Ἐξισώσεις γραμμικῆς ἐπιφανειακῆς καὶ κυβικῆς διαστολῆς. Διαστολὴ τῶν ὑγρῶν. Ἀνωμαλία τῆς διαστολῆς τοῦ νεροῦ. Μεταβολὴ τῆς πυκνότητος τῶν στερεῶν καὶ τῶν ὑγρῶν ἀνάλογα μὲ τὴ Θερμοκρασία. Παραματικὴ μελέτῃ μεταβολῶν τῶν ἀερίων. Ἀπόλυτο μηδὲν καὶ ἀπόλυτη κλίμακα Θερμοκρασιῶν.

Θερμιδομετρία.

Μαγνητισμός :

1. Ἰδιότητες τοῦ Μαγνήτη :

Μαγνήτες. Μαγνητισμός. Στοιχειώδεις Μαγνήτες. Μαγνήτισμος μὲ ἐπαφὴ καὶ ἐπαγωγή. Νόμος τοῦ Coulomb. Μονάδες ποσότητος μαγνητισμοῦ.

2. Μαγνητικὸ πεδίο.

Ὅρισμός μαγνητικοῦ πεδίου. Μαγνητικὴ ἐπαγωγή. Μαγνητικὴ ροή.
Μαγνητικὴ διαπερατότητα καὶ σχετικὴ κατάταξη τῶν ὑλικῶν. Ἐνταση μαγνητικοῦ πεδίου. Μονάδες.
Μαγνητικὸ πεδίο τῆς Γῆς.
Μαγνητικὰ στοιχεῖα ἐνὸς τόπου: μαγνητικὴ ἐρείσις, μαγνητικὴ ἀπόκλιση. Μαγνητικὴ πιεζίδα.

Στατικός Ἡλεκτρισμός :

1. Ἡλεκτρικὸ φορτίο :

Θεμελιώδη φαινόμενα. Νόμος τοῦ Coulomb. Μονάδες ηλεκτρικοῦ φορτίου.

2. Ἡλεκτρικὸ πεδίο :

Ὅρισμός ηλεκτρικοῦ πεδίου. Στοιχεῖα ηλεκτρικοῦ πεδίου : ἔνταση, δυναμικὸ, διαφορὰ δυναμικοῦ σὲ δύο σημεία. Μονάδες ἐντάσεως καὶ δυναμικοῦ. Φύση τοῦ ηλεκτρισμοῦ.

3. Χωρητικότητα ἀγωγῶν :

Ὅρισμός χωρητικότητας. Μονάδες μετρήσεως τῆς χωρητικότητας.

Ἐνέργεια φορτισμένου ἀγωγῶ.

Πυκνωτές : χωρητικότητας πυκνωτοῦ, ἐνέργεια φορτισμένου πυκνωτοῦ, σύνδεσις πυκνωτῶν. Μορφές πυκνωτῶν.

ΧΗΜΕΙΑ

Τάξη Β'. Ὁρα 1.

(Συνέχεια ἐκ τῆς ὕλης τῆς Α' Λυκείου)

Ἀμέταλλα :

Ἄζωτο. Ἀμμωνία (περιληπτικά). Νιτρικὸ δξύ (περιληπτικά).

Ὄξειδιο τοῦ ἀζώτου. Ἀτμοσφαιρικὸς ἀέρας. Κυκλὸς τοῦ ἀζώτου στὴ φύση. Εὐγενὴ ἀέρια.

Φωσφόρος. Σπίστη. Φωσφορικὸ δξύ. Φωσφορικὰ ἀλατα. Λιπάσματα. Ἀνθρακίς, ρουκίτι καὶ τεργητὸ ἄνθρακας. Μονοξείδιο τοῦ ἄνθρακα. Διοξείδιο τοῦ ἄνθρακα. Ἀνθρακικὸ δξύ. Ἀνθρακικὰ ἀλατα. Κύκλος τοῦ ἄνθρακα στὴ φύση.

Πυρίτιο. Διοξείδιο τοῦ πυρίτιου. Πολύτιμοι λίθοι. Πυρίτικα ἀλατα. Γυάλι.

Α' Διαλύματα :

Γενικὰ περὶ διαλυμάτων : Ἡλεκτρολύσεις - Ἡλεκτρολύσις - Θεωρία τῶν ἰόντων (Arrhenius)

Β' Ταξινομήσις τῶν Χημικῶν Ἐνώσεων :

Ὄξέα - Μέθοδοι παρασκευῆς τῶν ὀξέων. Ἀνυδρίτες τῶν ὀξέων

Βάσεις : Μέθοδοι παρασκευῆς τῶν βάσεων. Ἀνυδρίτες τῶν βάσεων. Γενικὴς ἰδιότητες τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων.

Ἐξοξειδωμένη.

Ἄλατα - Εὐγενὴ ἀλάτων.

Ὄξειδια.

Χημικὴ ἰσοδυναμία ὀξέων, βάσεων, ἀλάτων.

Κανονικὰ διαλύματα, Ἰσχυρὸς ὀξέων - βάσεων.

Γ' Ταξινομήσις τῶν Στοιχείων :

Περιοδικὸ σύστημα τῶν στοιχείων.

Σύγγρονη ἀτομικὴ θεωρία. Ἀτομικὸς ἀριθμὸς.

Ἰσοτόπα - Ἰσοβαρῆ στοιχεῖα.

Δ' Μέταλλα :

Γενικὴς ἰδιότητες τῶν μετάλλων.

Διάκριση μετάλλων καὶ ἀμετάλλων.

Ἰδιότητες (Φυσικῆς, Μηχανικῆς, Χημικῆς).

Κράματα.

Ἐξίγαγγι τῶν μετάλλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Δευτέρα (Β) τάξη τῶν προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων

Ἄρθρο 5.

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὥρες ἑβδομαδιαίας διδ/λίας τους στὴ Β' τάξη τῶν Προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων ὁρίζονται ὡς ἐξῆς :

Μαθήματα	ὥρες
Θρησκευτικὴ	2
Νέα Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	4
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	8
Ἱστορία	4
Λατινικὰ	2
Ψυχολογία	2
Ἐξὴν γλῶσσα συνεχιζόμενη	2
Γερμανικὴ Γλῶσσα	2
Μαθηματικά	4
Φυσικὴ (Φυσικὴ - Χημικῆ)	3
Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	1/2 (α' τετράμηνο 1 ὥρα)
Γενικὴ Ἀνθρωπολογία	1/2 (β' τετράμηνο 1 ὥρα)
Φυσικὴ Ἀγωγή	2
Σύνολο	36

2. Γιὰ καθὲν τάξην τοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου διατίθεται ἐπὶ πλέον ἓνα ἀπόγευμα τὴν ἑβδομάδα κατὰ τὸ ὅπου οἱ μαθητὲς καὶ οἱ μαθητρίκες ἐπιδίδονται στὸν κλασσικὸ ἀθλητισμὸν, στὴς ἀθλοπαιδιὰς, στὴν κολύμβησις καὶ στὰ λοιπὰ ἀθλήματα.

Ἄρθρο 6.

1. Οἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ παρόντος Π. Δ/τος ποῦ ὁρίζουν τὴ διδασκαλίαν ὅλων τῶν θρησκευτικῶν, τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλῶσσας καὶ Γραμματείας, τῆς Ἱστορίας, τῆς Ψυχολογίας, τῆς συνεχιζόμενης Ἐξὴν Γλῶσσας, τῆς Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας, τῆς Ἰγυεινῆς - Ἀνθρωπολογίας, καὶ τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς Β' τάξεως τῶν Ἡμερησίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως καὶ γιὰ τὰ ὅσα μαθήματα τῆς Β' τάξεως τῶν Προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων.

2. Γιὰ τὴν ὕλη τῶν Μαθηματικῶν καὶ τῶν Φυσικῶν τῆς Β' τάξεως τῶν Προτύπων (Κλασσικῶν) Λυκείων ἔχουν ἐφαρμογή οἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ παρόντος Π. Δ. τοῦ ὁρίζοντι τὴ διδασκαλίαν ὅλων τῶν κοινῶν προγράμματος τῶν ἀντιστοιχῶν μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τῶν Ἡμερησίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως.

3. Τών υπολοίπων μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τῶν Προτύπων Κλασικῶν Λυκείων ἡ διδασκτέα ὅλη ὀρίζεται ὡς ἑξῆς :

Ἱ. Ἀρχαία Ἑλληνική Γραμματεία καὶ Γλῶσσα : Ὅρες 8

1. Ἡ Γλωσσικὴ διδασκαλία, ὥρες 2

Σκοπός :

α) Νά ὀδηγηθοῦν οἱ μαθητὴν ἐπὶ τῆς βαθύτερης γνώσεως τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καὶ νὰ μελετήσουν τὰ συνθετότερα συντακτικὰ φαινόμενα, πού ἡ λειτουργία τους εἶναι σημαντικὴ στὸν ἀρχαίον ἑλληνικὸν λόγον.

β) Νά συνειδητοποιηθοῦν οἱ ὁμοιότητες καὶ οἱ διαφορᾶς (στὸ λεξιλόγιον, στὸ τυπικὸν καὶ στὴ σύνταξιν) τῆς νέας ἑλληνικῆς (δημοτικῆς) μετὰ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, καὶ

γ) Νά ἐνισχυθεῖ ἡ ἰκανότητα τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς (μετάφραση) ἀρχαίων ἑλληνικῶν κειμένων ἐπὶ τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας.

ἸΙ. Ἔλγμ :

Ὁ ἀριθμὸς διδασκῶν περίπου 30 θέματα ἀπὸ περὶ καίμενα τῆς ἀπαικῆς διδασκῶν τῆς κλασικῆς ἐποχῆς (Ἡ διδασκαλία καθὲς θέματος δὲν πρέπει νὰ ξεπερνᾷ τὶς 2 διδακτικὰς ὥρας). Τὰ θέματα πού θὰ ἐπιλεγῶνται πρέπει νὰ πληροῦν τὶς ἑξῆς προϋποθέσεις :

α) Νά περιέχουν τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς ἐνδιαφέρουσας ἰδέας ἢ τὴν περιγραφήν ἐνὸς αὐτοτελοῦς περιστατικοῦ (εἴτε ἱστορικῶν εἴτε τῆς θρησκείας ἢ ἰδιωτικῆς ζωῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων), χωρὶς νὰ ξεπερνῶν τὸς 20 στίχους.

β) Νά προσφέρονται γιὰ τὴν μελέτη συνθετοτέρων συντακτικῶν φαινομένων ἢ γιὰ τὴν συμπλήρωσιν ελλείψεων τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῆς Γραμματικῆς.

γ) Νά παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον αἰσθητικόν, ὥστε ἀπὸ ἀποψη μορφῆς νὰ μὴ ὑστεροῦν ἀπὸ τὰ διδασκόμενα στὴν τᾶξιν καίμενα. Καλὸ εἶναι, τὰ διδασκόμενα καθὲς φορὰ θέματα νὰ ἔχουν περιεχόμενον συγγενικὸν μετὰ ἐκεῖνο τὸ διδασκόμενον στὴν τᾶξιν ἀρχαίον κείμενον καὶ μάλιστα νὰ ἀνήκουν ἐπὶ ἴδιον γραμματολογικὸν εἶδος ἢ καὶ ἐπὶ ἴδιον συγγραφέα.

2. Ἐπιλεγμένα κείμενα ἀπὸ τὸ πρωτότυπον, ὥρες 6 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου, ὥρες 5 ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

α) Πλάτωνος : Κρίτων · Ἀπολογία Σωκράτους, ὥρες 3 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Βίον καὶ διδᾶξιν τοῦ Σωκράτη, βίον καὶ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος, τὸ φιλοσοφικὸν διάλογον ἑξ ἑξα γραμματολογικῶν εἰδῶν.

II. Ὁ ἀκολουθεῖ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ διαλόγου «Κρίτων». Μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ γίνῃ συνολικὴ θεώρησις τοῦ διαλόγου, γιὰ τὴν ἀντιληφθῆναι οἱ μαθητὴν τὸ περιεχόμενον, τὴν ἐπιχειρηματολογία καὶ τὴν δομὴν τοῦ ἔργου.

III. Στὸ ὑπόλοιπον διάστημα θὰ γίνῃ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία ἑκατῶν παραγράφων τῆς Ἀπολογίας τοῦ Σωκράτη (Κεφ. 1-3 ἐπὶ ὅλον τους καὶ παραγράφων τῶν κεφ. 5-6, 9-12, 16, 18, 20, 28 καὶ 29), ἀπὸ προηγουμένων δοθεῖ τὸ γενικὸν διάγραμμα τοῦ ἔργου, τὸ περιεχόμενον τῶν ἐνδιαφέρουσων ἐνοτήτων καὶ δοθεῖ περιληπτικᾶ.

IV. Ὁ ἀκολουθεῖ γενικὴ θεώρησις τῶν δύο πλατωνικῶν κειμένων, γιὰ νὰ ὀδηγηθοῦν οἱ μαθητὴν νὰ σχηματίσουν τὴν εἰκόνα τῆς πνευματικῆς κοινωνικῆς καὶ θρησκ. προσωπικότητος τοῦ Σωκράτη καὶ νὰ ἐκτιμήσουν τὶς ἀρετὰς τοῦ Πλάτωνος ὡς πεζογράφου.

β) Ὀμήρου Ἰλιάδα (Ἐκλογές), ὥρες 3 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς τῆν 31 Ἰανουαρίου.

1. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Ὁ ἱστορικὸς πυρήνικος τῆς Ἰλιάδας καὶ ὁ ἐπιπολισμὸς τὸν μετὰ μυθολογικὰ στοιχεῖα ὁ ποιητὴς τῆς Ἰλιάδας (μετὰ σύντομον καὶ ἀσφ. ἐκθεσὶν τοῦ ὁμηρικῶν Κρητικῶν) - Περιεχόμενον καὶ γενικὸν διάγραμμα τῆς Ἰλιάδας (ἐπὶ ὅλα θὰ ἐρμηνεύεται καὶ ἡ δομὴ τοῦ ἔργου) · Ἡ ἐπίδρασις τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν ἐπὶ τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν παγκόσμιον πολιτισμῶ.

II. Ὁ ἀκολουθεῖ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν ραψωδιῶν : Α (στ. 1 - 305), Ε (στ. 1 - 317), Ζ (στ. 237-529) καὶ Ω (στ. 144 - 804).

III. Παράλληλα θὰ διδασκῶνται στοιχεῖα μετρικῆς : Τὸ μέτρον - τὰ προσωδιακὰ μέτρα - ὁ δακτυλικὸς ἐξάμετρος, καὶ ὅλα γίνῃ ἀσκησθῶν τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῆς ἐμμετρικῆς ἀνάγνωσις.

IV. Μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας ὁ ἀκολουθεῖ γενικὴ θεώρησις, πού ὅλα ἔχει ὡς στόχον τὴν κατὰδειξιν τῶν ἀρετῶν τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως καὶ τῶν διαφορῶν τῶν χαρακτῆρα τῶν δύο ὁμηρικῶν ἐπῶν (καὶ τὴν ἐξήγησίν τους).

γ) Εὐριπίδης, Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις ἢ Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι, ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὥρες 3.

I. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Γέννησις καὶ ἐξέλιξις τῆς δραματικῆς ποιήσεως - Σύνθεσις τῆς μετὰ τὴν διονυσιακὴν λατρεία. Ὁ ἰδιαιτερῶς χαρακτῆρας τῆς τραγωδίας καὶ ὁ ἀριστοτελικὸς ὁρισμὸς - Ἐρῶτες τοῦ Διονυσίου καὶ παραστάσεις δραμάτων στὴν Ἀθήναι - Τὰ ἀρχαία ὄθετρα καὶ ἡ ἡσυχία του - Οἱ τρεῖς μεγάλοι δημιουργοὶ : Αἰσχύλος - Σοφοκλῆς - Εὐριπίδης - Βίος καὶ ἔργον τοῦ Εὐριπίδου - Ἡ σχετικὴ μετὰ τὴν Ἰφιγένεια μυθολογικὴ παράδοσις.

II. Ὁ ἀκολουθεῖ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς μιᾶς ἀπὸ τὶς δύο τραγωδίαι τοῦ Εὐριπίδου. Ἄν κρίνεται ἀποδοτικὸν ἀπὸ τὸν διδασκόντα, τὰ γορικὰ μέρη μποροῦν νὰ διδασκῶνται ἀπὸ μετάφραση. Παράλληλα θὰ διδασκῶνται ὁ ἰαμβικὸς τρίμετρος καὶ θὰ ἀσκηθοῦν οἱ μαθητὴν ἐπὶ τῆς ἐμμετρικῆς ἀνάγνωσις τῶν διαλογικῶν μερῶν τῆς τραγωδίας.

III. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνείας, θὰ γίνῃ συνολικὴ θεώρησις τῆς τραγωδίας. Μετὰ τὴν δεδομένην τῆς διδασκαλίας δὲ τοποθετηθεῖ ὁ Εὐριπίδης ἐπὶ τὴν ἐπιλογὴν καὶ ἐπὶ τὸ λογοτεχνικὸν εἶδος πού ἀνήκει, θὰ ἀνεγερθοῦν τὸ βαθιὸν νόημα τοῦ ἔργου πού διδάσθηκε καὶ οἱ ἰδέαι πού ἐκφράζονται σ' αὐτό, θὰ γίνῃ χαρακτηρισμὸς τῶν κύριων προσώπων τοῦ ἔργου καὶ θὰ ὑπογραμμισθεῖ ὁ δραματικὸς χαρακτῆρας του καὶ οἱ θεατρικῆς ἀρετῆς του.

δ) Θουκυδίδης, Διηγηγήσεις : Ὅρες 2 ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

I. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Σύντομη ἐπαναλήψις τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδου, τὴν θέση τῶν δημογγοριῶν μέσα ἐπὶ τὸ ἔργον καὶ τὸ ἱστορικὸν πλαίσιον τῆς καθὲς δημογγορίας πού θὰ διδασκῶνται.

II. Ὁ ἀκολουθεῖ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν κεφ. 37-50 (Διηγηγήσεις Κλέωνος-Διονότου) καὶ 53-68 (Διηγηγήσεις Πλατωναίου - Θερβιαίου) τοῦ I' βιβλίου τῶν Ἱστοριῶν τοῦ Θουκυδίδου.

III. Μετὰ τὴν συνολικὴν θεώρησιν, πού θὰ ἀκολουθεῖ τὴν ἐρμηνείαν καθὲς ζεύγους δημογγοριῶν, θὰ ὀδηγηθοῦν οἱ μαθητὴν νὰ κατανοήσουν τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ἐπιχειρηματολογία, τὴν δομὴν καὶ τὶς ρητορικῆς ἀρετῆς καθὲς λόγου ξεχωριστὰ καὶ σὲ ἀντιπαράθεσιν τῶν δύο λόγων μεταξύ τους. Ὅλα γίνῃ σύγκρισις μετὰ τὰ διδασκόμενα ὡς τὴν τᾶξιν αὐτῆς ρητορικῆς κείμενα καὶ θὰ συζητηθεῖ τὸ θέμα τῆς αὐθεντικότητος τῶν δημογγοριῶν τῶν Θουκυδίδου.

3. Εἰσαγωγή ἐπὶ τὴν κλασικὴν φιλολογοῖα (1 ὥρα ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους).

Σκοπός :

Ἡ πρώτη συστηματικὴ μύση τῶν μαθητῶν ἐπὶ τὴν ἐπιστήμην τῆς κλασικῆς φιλολογοῖας, ἡ γνωριμία τους μετὰ τὸς διάφορους κλάδους τῆς καὶ ἡ συνειδητοποίησις τῆς σημασίας τῆς γιὰ τὸν παγκόσμιον καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὸν νεοελληνικὸν πολιτισμῶ.

Την :

I. 'Η κλασική φιλολογία ως ανθρωπιστική επιστήμη. Περιχόμενος, όρισμός και κλάδοι τής κλασικής φιλολογίας.

II. 'Η παράδοση τών αρχαίων ελληνικών κειμένων :

Εισαγωγή: Οι σχετικές φιλολογικές επιστήμες :

1. Γραφή: Προέλευση του ελληνικού αλφαβήτου - Τά ελληνικά αλφάβητα: τοπικά αλφάβητα - ενοποίηση ελληνικού αλφαβήτου - Επίδραση στο λατινικό και το σλαβικό αλφάβητο. Τύποι ελληνικών γραφών: ή μεγαλογράμματη και ή μικρογράμματη γραφή.

2. 'Γίες γραφής - τύποι βιβλίων: Πάπυρος - μεμβράνη - χαρτί. Κύλιθρος και κώδικας.

3. 'Αντιγραφή φιλολογικών κειμένων: α) Κλασική εποχή - Αλεξανδρινή εποχή: 'Αλεξάνδρεια και Πέργαμος - 'Επιλογή κειμένων και ακανόνιστο συγγραφέας, β) Βυζαντινά κέντρα γραφής (Πρώτη 'Αναγέννηση: 'Αρβας (Scriptoria μοναστηριών) - 'Αναγέννηση - Editiones Primae.

4. 'Αξιολόγηση τών κωδίκων - Χρονολόγησή τους (ύλη - τύπος γραφής - χάραξη κ.λπ.). 'Η προσφορά τών φιλολογικών παπύρων.

5. 'Η δραστηριότητα τών νεώτερων φιλόλων για τήν αποκατάσταση τών αρχαίων κειμένων. Οι σπουδαιότερες σειρές εκδόσεως αρχαίων συγγραφέων.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ, Όρες 2.

A. 'Από τήν αρχή του διδακτικού έτους ως 31 'Ιανουαρίου:

1. Γνωστική διδασκαλία, Όρες 1.

Σύντομα τής αναγνώσεως, τής μεταφράσεως και τής γλωσσικής επεξεργασίας κειμένων από τήν έγκριμένο διδακτικό έγχειρίδιο τού Lhomond, όπως στην Α' τάξη. Συμπλήρωση τής διδασκαλίας τής Γραμματικής με εξέταση και εμπέδωση κυρίως τών γραμματικών φαινομένων που δεν διδασχθηκαν στην προηγούμενη τάξη. Παράλληλα θα γίνει συστηματική διδασκαλία τών κυριότερων, ιδίωμορων κυρίως, συντακτικών φαινομένων τής λατινικής (γερονθίο, γερονθιακό, ύπιο, γερονθιακή έλξη, άραιρετική, ακολουθία τών χρόνων κ.τ.δ.)

Τά όσα προβλέπονται στις περιπτώσεις Αβ και Αγ του προγράμματος τής Α' τάξεως Κλασσικού Λυκείου Ισχύουν και για τήν τάξη αυτή.

2. 'Ερμηνεία Κειμένων, Όρες 1.

'Ανάγνωση και έρμηνεία τού βίου τού 'Αννίβα τού Κορνηλιού Νέποτα από έγκριμένο διδακτικό έγχειρίδιο.

B. 'Από τήν 1' Φεβρουαρίου ως τήν τέλει του διδακτικού έτους :

'Ερμηνεία Κειμένων, Όρες 2.

'Ανάγνωση και έρμηνεία επιλεκτών περικοπών από τήν έργο τού 'Ιουλίου Καίσαρα De Sello Civili.

Κατά τήν διδασκαλία τών κειμένων: Σύντομα στοιχεία για τήν βίο και τά έργα τών συγγραφέων που διδάσκονται και άδρομερές επικόπηση τού ιστορικού και πνευματικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται πρόσωπα και γεγονότα.

Γερμανική Γλώσσα. Όρες 2.

Διδακτέα Τμή.

Προφορά :

α) 'Ορθή προφορά και τονισμός με συστηματικές άσκήσεις. 'Ιδιαίτερη προσοχή στα γράμματα που προφέρονται διαφορετικά στη Γερμανική από ότι στην 'Ελληνική.

β) Καθοδήγηση και εισαγωγή τήν συνειδητή και κριτική άκρόσωση ως προϋπόθεση για μία σωστή προφορά.

Προφορικές Άσκήσεις :

1. 'Επεξεργασία και κατανόηση άπιών κειμένων και διαλόγων.

2. 'Υποδειγματικές άσκήσεις με σκοπό τήν άσφαλή και συστηματική γνώση τής Γραμματικής, τού Συντακτικού και τού Λεξιλογίου.

3. 'Ανάθεση ρόλων με αντίστοιχη απόδοση διαλόγων.

4. 'Ερωτήσεις και άπτες συζητήσεις σχετικές με τά κείμενα και με πληροφορίες για τήν χώρα όπου όμιλείται ή γερμανική και κυρίως τή Γερμανία.

5. Τροποποίηση διαλογικών κειμένων ως προς τήν πρόσωπο και τή χρόνο με σκοπό τή χρήση αντίστοιχων γραμματικών τύπων.

6. Μετασχηματισμός τών κειμένων σε διαλόγους και τών διαλόγων σε άφηγήσεις.

7. Σύντομες συζητήσεις σε θέματα καθημερινής ζωής (π.χ. σπίτι και κατοικία, αναζήτηση κατοικίας, συναντήσεις, ταχυδρομείο, φύλα, πληροφορίες, για τήν όδμο, τή συγκοινωνία, για άτυχηματα, και για άλλα περιστατικά).

'Ανάγνωση :

α) 'Ανάγνωση 'Ιδιωματισμών και προτάσεων, που γράφονται από τήν διδάσκοντα στον πίνακα.

β) 'Ανάγνωση κειμένων και διαλόγων σχετικών προς τή ύπ' άρθ. 7 τών «προφορικών άσκήσεων» θέματα.

γ) 'Ανάγνωση κειμένων από διάφορα άγνωστα βοηθητικά βιβλία (Lesehefte).

Λεξιλόγιο :

Τά λεξιλόγιο αυτής τής τάξεως περιλαμβάνει περίπου 800 λέξεις τού βλαστικού γερμανικού λεξιλογίου. 'Η έκλογή τών λέξεων και τών σχετικών έκφράσεων γίνεται με βάση τή συχνότητα και χρησιμότητα τους στην καθημερινή ζωή.

Γραμματική και Συντακτική :

1. Γενική τού οδαιστικού.

2. Κλίση τού άθενοβδ οδαιστικού (δυναμική, αιτιατική, δοτική, γενική στον ένικό και πληθυντικό).

3. Κλίση τής άόριστης άνωνωμίας (Eia, Welcher) και ή χρήση τής.

4. 'Η άπόρροση άνωνωμίας «ES» και ή όσση τής στην πρόταση.

5. 'Η άυτοπαθή άνωνωμίας, χρήση και κλίση.

6. Κλίση τής δευτικής άνωνωμίας.

7. 'Απόρροση με πρόθεση και άόριστη άνωνωμίας.

8. 'Ο παρωχημένος χρόνος.

9. Παρακείμενος.

10. 'Υπερσυντέλικος.

11. Προστακτική.

12. Συμπλήρωση τής διδασκαλίας για τή βοθητική ρήματα.

13. Κλίση επιθέτου.

14. Δευτεροβάσεις προτάσεις: αιτιολογικές, συνδετικές, συγκριτικές, προτάσεις εισαχόμενες με «DASS».

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συστηματικές γραπτές άσκήσεις ζητούνται από τήν κλητή μόνο σχετικά με ό,τι έχει διαβάσει ή όμιλήσει.

1. 'Υποκειμενική άντιγραφή κειμένων και διαλόγων περιχομένων στον δίδ. βιβλίο.

2. 'Υπαγορεύσεις.

3. Γραπτές άσκήσεις γραμματικής στην αίθουσα και στο σπίτι.

4. Συμπλήρωση έλλειπών κειμένων για γραμματική και όρθογραφική άσκηση.
5. Γραπτός μετασχηματισμός τών διαλόγων.
6. Γραπτός μετασχηματισμός τών κειμένων σε διάλογους.
7. Μετασχηματισμός τών διαλόγων σε αφηγηματικές εκθέσεις ως άσκηση στην αφηγηματική διατύπωση και ως προάσκηση για τη σύνταξη εκθέσεως.

8. Πρώτες σύντομες εκθέσεις σε θέματα από αυτά που περιέχονται στο διδακτικό βιβλίο.

Στόν Υπουργό Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος.

Αθήναι, 10 Νοεμβρίου 1978

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Ἡ ἔγχεσι συνδρομῆ τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν φύλλων τῆς ποὺ πωλοῦνται τμηματικὰ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1974 ὡς ἀκόλουθος:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Γὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	600
2. » » » Β'	»	700
3. » » » Γ'	»	500
4. » » » Δ'	»	1.000
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κτλ.	»	500
6. » » » Παράρτημα	»	300
7. » » » Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν κτλ.	»	3.000
8. » » Διότι Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἱδιοκτησίας	»	200
9. Γὰ ὅλα τὰ τεύχη καὶ τὸ Δ.Ε.Β.Ι.	»	6.000

Οἱ Δῆμοι καὶ οἱ Κοινοῖτιες τοῦ Κράτους καταβάλλουν τὸ 1/2 τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

Ἦντι τὸ Ταμεῖο Ἀλληλοβοηθίας Προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ἀναλογεῖν τὰ ἔξῃ ποσά:

1. Γὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	30
2. » » » Β'	»	35
3. » » » Γ'	»	25
4. » » » Δ'	»	50
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Διαικῶ κτλ.	»	25
6. » » » Παράρτημα	»	15
7. » » » Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν κτλ.	»	150
8. » » Διότι Ἐμπ. καὶ Βιομ. Ἱδιοκτησίας ..	»	10
9. Γὰ ὅλα τὰ τεύχη	»	300

Β' ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρι 8 σελ., εἶναι 3 δρχ., ἀπὸ 9 ὡς 40 σελ. 8 δρχ., ἀπὸ 41 ὡς 80 σελ. 15 δρχ., ἀπὸ 81 σελ. καὶ ἄνω ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου προσυφώνεται κατὰ 15 δρχ. ἀνὰ 80 σελίδες.

Γ' ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

I. Στὸ Τεύχος Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν καὶ Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

A'. Δημοσιεύματα Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν:		
1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων	Δραχ.	400
2. Τῶν καταστατικῶν Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν ..	»	10.000
3. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν	»	2.000
4. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσλήσεων οἱ γενικῆς ἐπιπέδου, τῶν κατὰ τὸ ἄρθρο 32 τοῦ Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τῶν ἀνακοινώσεων, ποὺ προβλέπονται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 59 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 400/70 ἐπὶ Ἀλλοδαπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΕἶΛΤΑ, ποὺ ἀναφέρονται σὲ προσωρινὰ διατάξεις	»	1.000
5. Τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ὑπὸ διδασκ. Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν, κατὰ τὸ Β.Δ. 20/5/1939 ..	»	200
6. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν	»	4.000
7. Τῶν συνοπτικῶν ἠμηνσιῶν καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν Ἐταιρειῶν	»	1.000
8. Τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ ἐγκρίσεων τικλολογίων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν	»	600
9. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ παροχής ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν, τῶν ἐκδόσεων περιουσιακῶν στοιχείων Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν γενικῆς καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Ν. τοῦ ΕἶΛΤΑ, μὲ τὴν ὁποῖα ἐγκρίνονται καὶ δημοσιεύονται οἱ κανονισμοὶ αὐτοῦ	»	4.000
10. Τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ παροχής πληρῆς ἐπιπέδου πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαπῶν Ἐταιρειῶν καὶ τῶν ἀμφισβητήσεων ἐπὶ μεταβιβάσεως τοῦ χαρακτηριστικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 59 παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 400/70	»	2.000
11. Τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ συγχωνώσεως Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν	»	10.000

12. Τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματοπληροῦ ἐπὶ ἐισαγωγῆς χρεωγράφων εἰς τὸ Χρηματοπληροῦ πρὸς διαπραγματεύσει, συμφωνοῦν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/67	Δραχ.	1.000
13. Τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς κεφαλαιολογίας ἐπὶ διαγραφῆς χρεωγράφων ἐκ τοῦ Χρηματοπληροῦ, συμφωνοῦν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 4 Α.Ν. 148/1967	»	1.000

B'. Δημοσιεύματα Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

1. Τῶν καταστατικῶν	»	1.000
2. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	400
3. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσλήσεων	»	200
4. Τῶν ἰσολογισμῶν	»	1.000
5. Τῶν ἐκδόσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων	»	1.000

Γ'. Δημοσιεύματα Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων καὶ Φιλανθρωπικῶν Σωματείων:

1. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ χορηγήσεως ἀδείας λειτουργίας Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων	»	1.000
2. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν ἀνωτέρω Συνεταιρισμῶν, Ταμείων καὶ Σωματείων	»	1.000

II. Στὸ Τέταρτο τεύχος, τῶν δικαστικῶν πράξεων, προσλήσεων καὶ λοιπῶν δημοσιεύσεων.

Τὸ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν τελῶν δημοσιεύσεων στὸ Τεύχος Ἀνωμόνων Ἐταιρειῶν καὶ Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης, ποὺ πρέπει νὰ καταβάλλεται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθίας Προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ), ὁρίσθηκε γενικὰ εἰς 5ο/ο.

Δ'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

- Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἑσπερικοῦ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στὰ Δημόσια Ταμεία ἐναντι ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως, τὸ ὅποιο ἐπιτίθει ὁ ἐπιτελεστικὸς καὶ τὸ στίγμα ἐπὶν ἠμερία τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.
- Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἑσπερικοῦ εἶναι δυνάμει νὰ στέλλονται καὶ σὲ ἄλλοιο συνάλλαγμα μὲ ἐπιταγὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διευθυντῆ τῶν διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.
- Τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν καὶ τελῶν δημοσιεύσεων καταβάλλεται ὡς ἔξῃ:
  - α) ἐπὶν Ἀθήναι: στὸ Ταμεῖο τοῦ ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου),
  - β) ἐπὶς ὑπόλοιπες πόλεις τοῦ Κράτους: στὰ Δημόσια Ταμεία καὶ ἀπὸ 5/5/51 ἐπὶ τὸ ΤΑΠΕΤ σύμφωνα μὲ τῆς 192378/3639/1947 (RONEO 185) καὶ 178048/5321/31.7.65 (RONEO 148) ἐγκλητικῆς διατάξεως τοῦ Γ.Α.Ν.
  - γ) ἐπὶς περιπτώσεις συνδρομῶν ἑσπερικοῦ: ὅταν ἡ ἀποστολὴ τους γίνεται μὲ ἐπιταγὰς μὲ μ' αὐτὴν στέλλεται καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ.

* Οἱ Γενικὲς Διευθυντὲς
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤ. ΝΙΚΑΔ

ΑΠὸ τὸ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ